

JAARVERSLAG 2023

Digitaal ondertekend met Hix door
M.A. Rozendaal RA
op 28-06-2024 13:58
VAN REE ACCOUNTANTS
Van der ... x.x.52

Inhoud

1.	LEESWIJZER.....	5
2.	INLEIDING JAARVERSLAG DOOR DE BESTUURDER.....	6
3.	DE GOVERNANCE EN ORGANISATIE VAN HET IR. LELY LYCEUM	8
3.1	Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019.....	8
3.2	Missie en visie.....	8
3.3	Toegankelijkheid en toelating	9
3.4	Juridische structuur, bestuur en intern toezicht	9
3.5	Organisatiestructuur.....	11
3.6	Medezeggenschap.....	11
3.7	Communicatie en horizontale verantwoording.....	11
3.8	Klachtenregeling en externe vertrouwenspersoon	12
4	DE KERN VAN DE ZAAK: ONDERWIJS EN KWALITEIT.....	14
4.1	Schoolontwikkelingen.....	14
4.2	Interne en externe kwaliteitszorg.....	15
4.3	Toetsing en examinering	17
4.4	Onderwijsresultaten	18
4.5	Internationalisering	21
4.6	Onderzoek en ontwikkeling.....	22
4.7	Verantwoording besteding werkdrukmiddelen	22
4.8	Verantwoording besteding middelen NPO.....	23
4.9	Verantwoording besteding middelen nieuwkomers	24
4.10	Toekomstige ontwikkelingen.....	24
5.	DE MENSEN DIE HET DOEN: ONZE MEDEWERKERS.....	26
5.1	Beleidsvoornemens en resultaten.....	26
5.2	Personele ontwikkelingen	26
5.3	Strategisch personeelsbeleid.....	27
5.4	Duurzame inzetbaarheid	28
5.5	Toekomstige ontwikkelingen personeel.....	28
6	MIDDEN IN DE SAMENLEVING: ONZE SAMENWERKINGSPARTNERS.....	30
6.1	Beleidsvoornemens en resultaten.....	30
6.2	Samenwerking als basis voor een succesvolle schoolcarrière.....	30
6.3	Passend onderwijs: ieder kind heeft recht op een goede plek.....	31
6.4	Horizontale dialoog en bestuurlijke netwerken	32
6.5	Zaken met een politieke of maatschappelijke impact.....	33
6.6	Informatie over de maatschappelijke aspecten van het “ondernemen”	33

7	FINANCIËN EN BEDRIJFSVOERING	34
7.1	Beleidsvoornemens en resultaten.....	34
7.2	De allocatie en bedrijfsvoering van het Ir. Lely Lyceum.....	34
7.3	Treasuryverslag.....	35
7.4	Balans per 31 december 2023.....	36
7.5	Kengetallen per 31 december 2023.....	37
7.6	Staat van baten en lasten over 2023.....	38
7.6.1	Realisatie 2023 versus begroting 2023.....	38
7.6.2	Realisatie 2023 versus realisatie 2022.....	39
7.7	Ontwikkelingen in huisvesting en duurzaamheid.....	40
7.7.1	Ontwikkelingen in de huisvesting.....	40
7.7.2	Ontwikkelingen met betrekking tot duurzaamheid.....	41
7.7.3	Toekomstige ontwikkelingen in huisvesting en duurzaamheid.....	41
8	STERK IN TOEKOMST	42
8.1	Continuïteitsparagraaf en financiële vertaling van toekomstig beleid.....	42
8.2	A: Gegevensset.....	42
8.2.1	A1: Kengetallen – leerlingenaantallen.....	42
8.2.3	A1: Kengetallen – personeel.....	42
8.2.4	A2: Meerjarenbalans.....	43
8.2.5	A2: Meerjaren staat van baten en lasten.....	47
8.3	B: Overige rapportages.....	48
8.3.1	B1: Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem..	48
8.3.2	B2: Beschrijving van de belangrijkste risico’s en onzekerheden.....	49
8.3.3	B3: Verslag toezichhoudend orgaan.....	52
9	VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	53
9.1	Introductie.....	53
9.2	Code Goed Bestuur VO.....	53
9.3	Samenstelling.....	54
9.4	Evaluatie.....	55
9.5	Rector-bestuurder.....	55
9.6	Schoolorganisatie.....	55
9.7	Verantwoording.....	56
	Jaarrekening 2023	57
1.	Model A: Balans per 31 december 2023, vergelijkende cijfers per 31 december 2022 na resultaatsbestemming.....	58
2.	Model B: Staat van Baten en Lasten jaar 2023, vergelijkende cijfers jaar 2022.....	59
3.	Model C: Kasstroomoverzicht jaar 2023, vergelijkende cijfers jaar 2022.....	60
4.	Grondslagen voor de jaarrekening.....	61

5. Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	69
VA Vaste activa	69
VV Voorraden & Vorderingen	70
LM Liquide Middelen.....	70
EV Eigen Vermogen	70
VL Voorzieningen LLSchulden.....	71
KS Kortlopende schulden	72
6. Model G Verantwoording subsidies	73
7. Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van Baten en Lasten.....	74
B Baten	74
LA Lasten	75
8. Model E: Verbonden partijen.....	77
9. WNT-verantwoording 2023 Ir. Lely Lyceum.....	78
10. Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen	80
11. Gebeurtenissen na balansdatum	81
Overige gegevens	82
1. Bestemming exploitatiesaldo 2023	83
2. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	84
3. Gegevens over de rechtspersoon.....	90

1. LEESWIJZER

Hierbij bieden wij u het jaarverslag 2023 aan van het Ir. Lely Lyceum. In deze leeswijzer ziet u welke informatie u in welk hoofdstuk kunt vinden. In alle hoofdstukken kijken we terug op 2023, maar ook vooruit naar 2024 en verder.

In hoofdstuk 2, inleiding jaarverslag door de bestuurder, geeft de rector-bestuurder kernachtig weer wat 2023 voor het Ir. Lely Lyceum betekende.

Hoofdstuk 3, de governance en organisatie van het Ir. Lely Lyceum, is een zakelijk hoofdstuk waarin de inrichting van onze governance en verantwoording wordt besproken. Ook wordt ingegaan op de organisatie van de school. Daarin vindt u ook de missie en onderwijskundige visie van de school en een overzicht van onze kernwaarden.

Het volgende hoofdstuk, *hoofdstuk 4, Onderwijs en kwaliteit*, gaat in op onze kerntaak: goed onderwijs geven. We gaan in op ons onderwijsaanbod, de resultaten, maar ook op onze buitenschoolse activiteiten en wat we verder onze leerlingen bieden. Verder gaan we in op de zorg voor kwaliteit. Aan het einde van het hoofdstuk wordt een verantwoording van de inzet van onze middelen gegeven.

Onderwijs is mensenwerk. Daarom is *hoofdstuk 5, De mensen die het doen: onze medewerkers*, aan de mensen in de school gewijd. Hoe werken we als school samen aan de professionaliteit van de medewerkers én aan hun werkplezier.

Als school doen we het niet alleen; we werken samen. Met wie, hoe en waarom vindt u in *hoofdstuk 6, Midden in de samenleving: onze samenwerkingspartners*.

Hoofdstuk 7, Financiën en bedrijfsvoering, beschrijft wat we aan geld ontvangen, waar we het aan besteden en hoe we er financieel gesproken eind 2023 voor staan. Ook facilitaire aangelegenheden worden hier verantwoord.

Hoofdstuk 8, Sterk in toekomst, behandelt de continuïteitsparagraaf met een rapportage over ons risicomanagement.

Onze raad van toezicht doet in *hoofdstuk 9* verslag over de werkzaamheden in 2023.

Het jaarverslag sluit na de jaarrekening, af met de overige gegevens waaronder de controleverklaring van de accountant.

We hopen dat u met genoegen ons jaarverslag leest en we zijn blij met uw eventuele vragen en opmerkingen. Schroom niet! We zien ze graag tegemoet op info@lelylyceum.nl. Graag tot ziens!

2. INLEIDING JAARVERSLAG DOOR DE BESTUURDER

Het jaar 2023 markeerde het lustrum van Ir. Lely Lyceum. De oudste school van Amsterdam, ooit gevestigd aan de Keizersgracht, kreeg in 1963 de naam Ir. Lely Lyceum, vernoemd naar de bekende oud-leerling ir. Cornelis Lely. In 2023 vierden we niet alleen het zestigjarige bestaan van de school, maar ook het eerste lustrum sinds de herinvoering van de naam Ir. Lely Lyceum. Zoals bekend heet SGR sinds 2018 weer Ir. Lely Lyceum. De school is de afgelopen vijf jaar opgebloeid en explosief gegroeid. Ook in 2023 moesten wij weer leerlingen uitloten. Deze populariteit hebben wij met gepaste trots gevierd in lustrumjaar 2023. Er waren veel activiteiten op het gebied van technologie, cultuur, sport en internationalisering. Voor de leerlingen was het hoogtepunt een spetterend lustrumfeest in De Melkweg. Alle medewerkers zijn in september op studiereis geweest naar Oslo.

Na vijf jaar groei is er behoefte aan consolidatie, bestendinging van de koers en meer zicht op kwaliteitsbeleid. Met veel complimenten en na een zorgvuldig proces is in 2023 ons nieuwe Schoolplan 2023-2027 vastgesteld. Onze missie is koersvast en daarom niet gewijzigd:

“Het Ir. Lely Lyceum is een middelbare school voor mavo, havo, atheneum en gymnasium. Wij bieden kwalitatief hoogstaand én toekomstgericht onderwijs. Onze focus ligt op de volgende drie pijlers: onderzoek & ontwerp, internationalisering en empowerment (vergroting van het zelfbewustzijn van leerlingen). In deze internationaal georiënteerde, veilige leeromgeving bieden wij hen een uitstekende basis voor een vervolgopleiding en een succesvolle carrière.”

Onze visie is aangescherpt, met name op het vlak van professionalisering:

‘Empowerment, onderzoek & ontwerp en internationalisering bepalen hoe de school invulling geeft aan kennisontwikkeling, persoonsvorming en maatschappelijke toerusting van leerlingen. Dit werken we uit in een aantal onderwijskundige uitgangspunten. Hoge verwachtingen en vertrouwen. We hebben hoge verwachtingen van onze leerlingen, dat is onze grondhouding. Verwachtingen van een docent blijken een sterke voorspeller voor het handelen van die docent en dat heeft invloed op de ontwikkeling van leerlingen. Docenten met hoge verwachtingen stellen haalbare, realistische doelen voor de hele groep en dat leidt tot ander gedrag van de docent. De docent differentieert op basis van prestaties tijdens de lessen. We tonen vertrouwen in de mogelijkheden van onze leerlingen. Dit merk je in ons gedrag en in onze werkwijze tijdens en buiten de lessen. We denken en werken ontwikkelingsgericht. Fouten zijn een start van een ontwikkelproces en dus waardevol. We stimuleren leerlingen om elkaar feedback te geven. Een veilige, respectvolle leeromgeving is daarbij een voorwaarde.’

In 2022 waren wij nog relatief tevreden over de examenresultaten. De effecten van de achterstanden door corona blijven helaas negatieve effecten houden. Toch waren er in 2023 geen compenserende maatregelen meer en was alles weer ‘terug naar normaal’. Landelijk, maar zeker ook in Amsterdam, bleek echter dat er grote verschillen bij de examenresultaten tussen scholen naar voren kwamen. Met name de havo scoorde niet goed en ook onze school moest een tegenvallend resultaat incasseren. Dit deed pijn bij leerlingen, ouders en medewerkers. Het heeft ons echter nog gemotiveerder gemaakt om kritisch naar ons eigen onderwijs te kijken. Er is een intensief verbeterprogramma opgesteld. Ons kwaliteitsbeleid is opgesteld, welke in november 2023 door de inspectie als goed is beoordeeld.

De druk op de schoolleiding, het stafbureau en de MR blijft hoog. Met name de beoogde bestuurlijke fusie met OSB vraagt een buitengewone inspanning wegens het opstellen van benodigde fusiedocumenten (waaronder de FER, Fusie Effect Rapportage). Ik ben ervan overtuigd dat deze tijdsinvestering zeer de moeite waard is. Willen wij echt een kwaliteitsslag slaan met onze school en voor het voortgezet onderwijs in Zuidoost, dan is een bestuurlijke fusie daarvoor randvoorwaardelijk. We blijven anders te klein en de tijd voor de schoolorganisatie om processen te professionaliseren is er te weinig. Daarnaast is er in 2023 een Ambitiedocument opgesteld voor een nieuw te stichten school in De Nieuwe Kern, een nieuwbouwwijk nabij de ArenA. Het bestuur van Ir. Lely Lyceum heeft hier, in goede afstemming met OSB en Progresso, een coördinerende rol in.

Na jaren van zeer snelle groei, wat heeft gezorgd voor een hoog aantal nieuwe medewerkers die allemaal ingewerkt moesten worden, is het nu tijd om te gaan bouwen op het fundament dat de afgelopen vijf jaar is gelegd.

De medewerkers van de school vormen een krachtige mix van senioriteit, mid-career en jonge professionals. In tijden van het lerarentekort is het geweldig om te zien hoe het Ir. Lely Lyceum goed personeel aantrekt en behoudt. Ofschoon het hoge verzuim zorgt voor moeilijk te vervangen tijdelijke vacatures, is de basis stevig en de collegialiteit groot. Het diverse team van onze school staat voor de uitdagende opgave om de onderwijsresultaten de komende jaren verder te verbeteren. We leggen de lat hoog en hebben vertrouwen in onszelf en onze leerlingen.

Toegenomen spanningen in de maatschappij zijn ook voelbaar in de klas, maar ons openbare karakter van de school bindt en biedt een veilige leer- en werkomgeving voor ons allen. We zien een toename van leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben en we erkennen de problematiek in het stadsdeel op het gebied van armoede en veiligheid. Toch blijven wij de (veer)kracht en positieve energie die ons mooie Zuidoost onmiskenbaar heeft, benadrukken. De vele gesprekken met leerlingen en ouders geven ons dat vertrouwen en houden ons scherp daar waar het beter moet. We doen het goed, maar nog niet goed genoeg. Laat dit jaarverslag ook een uitnodiging zijn aan de lezer om verder de dialoog met ons aan te gaan.

Ik kijk met veel vertrouwen naar de toekomst van Ir. Lely Lyceum!

Hartelijke groet,

Drs. Jeroen Rijlaarsdam
Rector-bestuurder

3. DE GOVERNANCE EN ORGANISATIE VAN HET IR. LELY LYCEUM

3.1 Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019

Om kwalitatief hoogstaand onderwijs te kunnen bieden, moet de kwaliteit van het bestuurlijk handelen en de bestuurlijke inrichting van onderwijsorganisaties ook goed zijn. In de Code Goed Onderwijsbestuur hebben de leden van de VO-raad hierover afspraken gemaakt. De VO-raad is de vereniging van scholen in het voortgezet onderwijs. Hiervan is het Ir. Lely Lyceum lid.

De afspraken zoals die in de Code staan, gaan onder andere over het betrekken van belanghebbenden, over het afleggen van verantwoording en over het samenspel tussen bestuur en raad van toezicht. De code is gebaseerd op vier principes: verantwoordelijkheid, professionaliteit, integriteit en openheid. Deze principes vormen de basis voor de wijze waarop bestuur en intern toezicht belangen afwegen en hun koers bepalen. In de code staan ook 20 good practices, voor toepassing binnen de eigen onderwijsorganisatie rekening houdend met de eigen specifieke situatie. De code kent daarnaast vier 'pas toe-bepalingen', die gelden als eis voor het lidmaatschap van de VO-raad. Hieraan moet vanzelfsprekend worden voldaan.

Het Ir. Lely Lyceum hanteert de Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019 onverkort en wijkt hiervan niet af. Ook in 2023 heeft het bestuur hier niet vanaf geweken. Naast de toepassing van de Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019 kent Ir. Lely Lyceum een gedrags- en integriteitscode. Deze code is door het bestuur samen met de MR herzien en in oktober 2023 door de raad van toezicht vastgesteld. Deze code kent een verplichte naleving. Tevens is in 2023 de klokkenluidersregeling opnieuw bekeken en vastgesteld.

Goed bestuur betekent ook goed toezicht. Het Ir. Lely Lyceum heeft hiertoe een raad van toezicht. Om goed toezicht te kunnen houden, moet de raad van toezicht wel voldoende geïnformeerd zijn. Daarom geeft de raad van toezicht aan het bestuur aan welke informatie de raad wanneer wil hebben, hiervoor is in 2023 een informatieprotocol opgesteld. Ook heeft de raad van toezicht jaarlijks minimaal twee keer overleg met de medezeggenschapsraad van de school.

3.2 Missie en visie

Het Ir. Lely Lyceum is een middelbare school voor mavo, havo, atheneum en gymnasium. Onze kernwaarden zijn toekomstgericht, betrokken en grensverleggend. Deze kernwaarden vindt u terug in onze missie: "Wij bieden kwalitatief hoogstaand én toekomstgericht onderwijs. Onze focus ligt op de volgende drie pijlers: onderzoek & ontwerp, internationalisering en empowerment (vergroting van het zelfbewustzijn van leerlingen). In deze internationaal georiënteerde, veilige leeromgeving bieden wij de leerlingen een uitstekende basis voor een vervolgopleiding en een succesvolle carrière."

Empowerment, onderzoek & ontwerp en internationalisering bepalen hoe de school invulling geeft aan kennisontwikkeling, persoonsvorming en maatschappelijke toerusting van leerlingen. Dit willen wij bereiken aan de hand van de volgende onderwijskundige uitgangspunten en visie:

- ✓ Hoge verwachtingen en vertrouwen
- ✓ Ontwikkelingsgericht werken
- ✓ Leerlingen nemen regie
- ✓ Leerlingen leren actief
- ✓ Onderzoekende houding
- ✓ Taalgericht onderwijs
- ✓ Breed perspectief op de wereld
- ✓ Vaardigheden

Voor meer informatie verwijzen wij u naar het Schoolplan (zie lelylyceum.nl).

3.3 Toegankelijkheid en toelating

Het Ir. Lely Lyceum is een openbare school. Dat betekent dat de school toegankelijk is voor alle kinderen, zonder onderscheid te maken in godsdienst, levensbeschouwing of achtergrond. Het openbaar onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden. Het openbaar onderwijs heeft een bijzondere opdracht: het garandeert goed en waardevol onderwijs voor iedereen in onze democratische samenleving.

We streven ernaar dat zoveel mogelijk leerlingen geplaatst kunnen worden op onze school. Voor de toelating van leerlingen gaan we uit van het klassikale onderwijs op de niveaus die wij aanbieden op onze school.

3.4 Juridische structuur, bestuur en intern toezicht

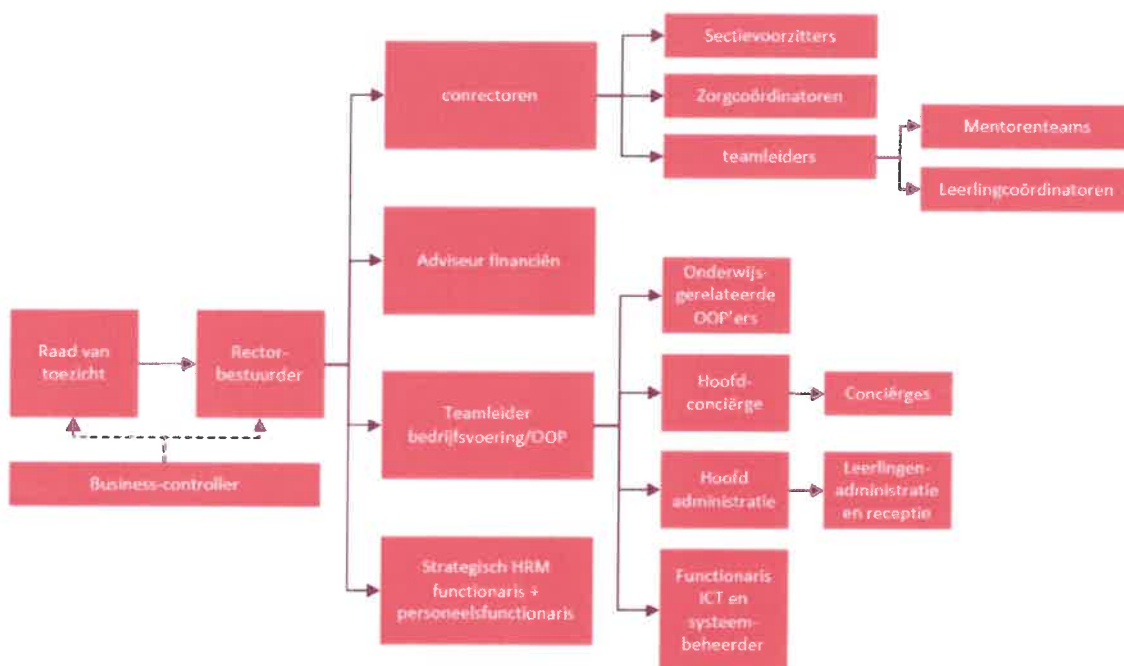
Het bevoegd gezag van de school wordt gevormd door de Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum Amsterdam. De stichting kent een college van bestuur en een raad van toezicht. De samenstelling was per 31 december 2023 als volgt:

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
Dhr. Drs. J. Rijlaarsdam	Rector-bestuurder van Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum Amsterdam	Lid raad van toezicht, Stichting Mocca, Amsterdam
		Lid raad van toezicht, Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer Nieuw- Vennep
		Lid raad van toezicht, Onderwijsgroep Amstelland, Amstelveen
		Bestuurslid Vereniging OSVO, portefeuillehouder loting & matching

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
Dhr. drs. H.A.M. Bemelmans MBA, voorzitter	Directeur Campus Haarlemmermeer ROC Nova College te Hoofddorp Directeur Zorg&Welzijn ROC Nova College te Haarlem	Vice-voorzitter branche Zorg, Welzijn & Sport, MBO Raad te Woerden
		Voorzitter marktsegment Zorg & Welzijn, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven te Zoetermeer
		Voorzitter bestuur Young Society te Amsterdam
		Lid raad van toezicht Openbaar Onderwijs aan de Amstel te Amsterdam
Dhr. ir. A. Bottse MBA	Senior lecturer, Amsterdam School of International Business te Amsterdam	Voorzitter Madifonds, Amsterdam
Dhr. dr. R. Hayat	Senior beleggingsstrateeg ASR Vermogensbeheer N.V. te Utrecht	Bestuurslid CFA Society Netherlands te Amstelveen
		Docent aan de Universiteit Utrecht te Utrecht
		Extern docent aan de Amsterdam Business School (ABS), Universiteit van Amsterdam te Amsterdam
Mw. mr. M. Pe MEC	Waarnemend griffier van de Provinciale Staten van Zuid-Holland	
Dhr. J. Overmars	De heer Overmars bekleedt buiten het lidmaatschap van de RvT geen overige functies.	

3.5 Organisatiestructuur

De organisatiestructuur in schema:

Als gevolg van de grote groei van de leerlingen van de afgelopen drie jaren wordt momenteel herbezien op welke wijze de ondersteunende organisatie de beste dienstverlening kan blijven garanderen. Uitbreiding of een andere invulling van een aantal rollen is niet uitgesloten. Centraal blijft natuurlijk het onderwijs staan.

3.6 Medezeggenschap

De school heeft een medezeggenschapsraad (MR), zoals de wet dat voorschrijft. Hierin zitten vertegenwoordigers van het personeel (“de geleding personeel”), de ouders (“de geleding ouders”) en de leerlingen (“de geleding leerlingen”). De MR als geheel en de verschillende geledingen afzonderlijk hebben bij wet en reglement vastgelegde bevoegdheden: instemmingsrecht en adviesrecht. Met de MR wordt minimaal vier maal per jaar vergaderd. In verband met het uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek naar een mogelijke bestuurlijke fusie met Stichting Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB) is de MR in 2023 vaker bij elkaar gekomen.

3.7 Communicatie en horizontale verantwoording

Naast de diverse interne dialogen met de MR en de raad van toezicht is ook het contact met ouders en leerlingen van groot belang. Dit ondersteunt een succesvolle schoolcarrière. De in 2022 gestarte pilot “driehoeksgesprekken” (waarbij leerlingen zelf de regie nemen om het gesprek met mentor en ouders over hun onderwijsresultaten te voeren) heeft een succesvolle implementatie in 2023 gehad. Doordat leerlingen de gesprekken zelf voorbereiden, krijgen mentoren niet alleen een beeld van de resultaten, maar ook van het welbevinden, persoonlijke doelen en ambities van de leerling en diens relatie met zijn ouder(s)/verzorger(s).

Andere manieren om met ouders te communiceren betreffen de voorlichtingsavonden waarbij bepaalde thematieken worden besproken. Deze voorlichtingsavonden zijn met name in leerjaar 1 goed bezocht. Vanaf leerjaar 2 was de opkomst van ouders op de voorlichtingsavonden wisselend.

Verder communiceren we met ouders over het algemeen per email en via het ouderportal van het leerlingenadministratiesysteem Magister. Ouders kregen daarnaast de jaarlijkse oudertevredenheidsenquête toegestuurd, waarmee ze de school waardevolle feedback gaven. Daarnaast zijn er periodiek nieuwsbrieven verstuurd met berichten over diverse ondernomen onderwijs- en leerlingenactiviteiten.

Ook de communicatie met onze medewerkers heeft continu aandacht. Onze medewerkers ontvingen wekelijks een digitaal weekbericht over relevante, actuele schoolzaken en wetenswaardigheden. Daarnaast zijn er periodieke bijeenkomsten georganiseerd waarbij er naast informatie-uitwisseling of uitdieping van een specifiek thema vaak ook een gezamenlijke viering of afsluiting met een feestelijk tintje was.

Bij een open en transparante communicatie hoort ook verantwoording. Niet alleen naar de overheid, maar zeker en vooral ook naar diegenen die belang hebben bij de school en wat daar gebeurt. Bijvoorbeeld naar ouders, leerlingen, maar ook andere scholen en het bedrijfsleven. Ook naar deze belanghebbenden legt de school verantwoording af, de zogeheten horizontale verantwoording. De school doet dit onder meer via het digitale platform Vensters voor Verantwoording van de VO-Raad. Aan de hand van dit platform laat het Ir. Lely Lyceum zien hoe in 2023 en voorgaande jaren is gepresteerd op de twintig belangrijkste graadmeters van het onderwijs. Aan de hand van deze voor alle VO-scholen geldende indicatoren leggen scholen hun horizontale verantwoording af en kunnen zij zich vergelijken met andere VO-scholen (benchmarking).

3.8 Klachtenregeling en externe vertrouwenspersoon

Het Ir. Lely Lyceum wil klachten voorkomen en een veilig schoolklimaat bieden aan leerlingen en personeel. Zo kent de school een veiligheidscoördinator en zowel een interne als een externe vertrouwenspersoon. Ook wordt er jaarlijks geïnvesteerd in preventieve activiteiten.

Met de jaarlijkse leerlingtevredenheidsenquête monitort de school de beleving van veiligheid en welzijn door leerlingen. Inspelend op maatschappelijke ontwikkelingen worden er jaarlijks activiteiten ingezet om leerlingen weerbaar en bewust te maken van hun sociale veiligheid.

Ondanks preventieve activiteiten komen binnen een school ook meldingen en klachten voor. Voor situaties waarin de klachtenafhandeling niet mogelijk is of als de afhandeling van de klacht niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kent de school een klachtenregeling. Deze is voor iedereen in te zien op onze website. Met deze regeling waarborgen we een zorgvuldige behandeling van klachten waarbij een evenwicht wordt betracht tussen het belang van de klager en de school.

In 2023 namen de intern vertrouwenspersonen deel aan de begeleide intervisie waar casuïstiek, vragen en behoeften worden behandeld. In 2024 gaat Jan Roof met pensioen. Het is aan te bevelen dat de nieuw benoemde intern vertrouwenspersoon de basistraining intern vertrouwenspersoon in het onderwijs volgt.

In 2023 kwam één melding/kwestie bij de externe vertrouwenspersoon terecht; deze resulteerde in een officiële klacht bij het bestuur. Het betreft hier een ouder die het oneens was met de manier van lesgeven. De klacht is op correcte wijze behandeld. Er is geen melding gedaan bij de externe klachtencommissie (Onderwijsgeschillencommissie).

Er zijn geen integriteitskwesties gemeld; net als voorgaande jaren.

Er zijn geen signalen en/of aandachtspunten naast de gedane meldingen over of door de school bij de externe vertrouwenspersoon terechtgekomen. Men weet binnen de school de gewenste route tot melden en de oplossingen voor de kwesties te vinden. Schoolleiding/bestuur neemt de meldingen serieus en gaat hier zorgvuldig en professioneel mee om. Dat er maar één melding is gedaan is opmerkelijk, mede gelet op het aantal leerlingen/ouders/medewerkers en de toename van ongewenst/grensoverschrijdend gedrag in de media.

In totaal zijn er in 2023 bij het schoolbestuur vijf klachten ontvangen. Deze klachten zijn correct afgehandeld en op hoofdlijnen inhoudelijk gerapporteerd aan de raad van toezicht door middel van de tertaalrapportages.

Tot slot heeft in 2022 een rechtszaak gediend waarbij de klager niet in het gelijk is gesteld. Het vonnis is dat de school niets te verwijten valt. De klager is hiertegen in hoger beroep gegaan. Vervolgens is een mediationtraject gestart, dat echter in april 2023 door de klager vroegtijdig gestopt is. Het Hof heeft daarom uitspraak gedaan en de school volledig in het gelijk gesteld. Deze zaak is nu afgerond.

4 DE KERN VAN DE ZAAK: ONDERWIJS EN KWALITEIT

4.1 Schoolontwikkelingen

Het jaar 2023 stond in het teken van richting. Twee ontwikkelingen stonden daarin centraal: 1) visievorming en 2) verbeterrichtingen naar aanleiding van de eindexamenresultaten 2023.

Visievorming

Vanaf januari 2023 is gewerkt aan visie-vorming met het personeel. Dit proces heeft geleid tot een nieuw schoolplan, waarbij de visie en missie in stand zijn gebleven ondersteund door ambities. Empowerment, onderzoek & ontwerp en internationalisering bepalen hoe de school invulling geeft aan kennisontwikkeling, persoonsvorming en maatschappelijke toerusting van leerlingen. De pijlers die centraal zullen staan:

1. Hoge verwachtingen en vertrouwen
2. Ontwikkelingsgericht werken
3. Leerlingen nemen regie
4. Leerlingen leren actief
5. Onderzoekende houding
6. Taalgericht vakonderwijs
7. Breed perspectief op de wereld
8. Vaardigheden

Verbeterrichtingen

In juli 2023 hebben docenten hun licht laten schijnen over mogelijke oorzaken van de behaalde examenresultaten. Dat leverde veel nuttige informatie op. Deze informatie is aangevuld met de uitkomsten van de gesprekken met de secties (september/oktober 2023). In november 2023 heeft de schoolleiding met de rest van het personeel de eerste bevindingen gedeeld in 14 verbeterrichtingen. Deze verbeterrichtingen zijn daarna binnen verschillende gremia besproken en hebben geleid tot de volgende vier verbeterrichtingen:

1. Bevorderen van de basisvaardigheden: taal, rekenen en burgerschap in beeld en concreet
2. Bevorderen van doorstroom en juiste determinatie: van ruime kansen naar reële kansen van slagen.
3. Bevorderen van het pedagogische klimaat: we pakken het verzuim aan, we hebben oog voor het welbevinden van de leerling, we maken tijd voor oprechte interesse in de leerling en spelen daarop in.
4. Bevorderen van de leskwaliteit (Lely-les): inspelen op motivatie, verschillen, verbinding en taal.

Deze verbeterrichtingen zijn leidend bij de interventies die de school heeft ingezet. Zo is er een groep docenten aan de slag met een cursus toetsbekwaamheid vanuit Cito. Het doel is om de doorstroom en determinatie te verbeteren. Een andere groep volgt een cursus verzorgd door Sardes in het kader van taalgericht vakonderwijs waarbij taaldocenten en taalcoaches worden opgeleid. Wat betreft wereldburgerschap zijn er behoorlijke ontwikkelingen in gang gezet. Het lidmaatschap van het Global Citizen Network en de Erasmus+ accreditatie fungeren als een katalysator bij deze ontwikkelingen. Er waren verschillende werkgroepen actief op het gebied van internationalisering/wereldburgerschap. Deze zijn gebundeld in één kopgroep internationalisering/wereldburgerschap. Deze werkgroep zal de leerlijn evalueren, bijstellen en de uitwerking coördineren, zowel voor leerlingen in de tto-afdeling als daarbuiten.

De driehoeksgesprekken zijn verder doorgevoerd om eigenaarschap van de leerlingen wat betreft het eigen leerproces te verhogen. Het systeem van driehoeksgesprekken is geëvalueerd en aangepast.

4.2 Interne en externe kwaliteitszorg

Inspectiebezoek 2022

Uit het Inspectiebezoek van juni 2022 is gebleken dat het bestuur weliswaar voldoende zicht heeft op de kwaliteit van het onderwijs, maar dat de kwaliteitszorg beter kan (BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog). Uit het definitieve Inspectierapport (24-10-2022):

“We beoordelen de standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog als Voldoende. Het bestuur evalueert en analyseert of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog. Het evalueren en analyseren moet wel systematischer plaatsvinden. Het bestuur voldoet hiermee niet aan artikel 24 Wet op het Voortgezet Onderwijs. Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht.

Het bestuur werkt actief samen met andere partijen aan doelen die het bestuurlijk belang overstijgen en de kernfuncties raken. Zo komt het bestuur de afspraken uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband passend onderwijs na en verantwoordt zich hierover. In de documenten die het bestuur toegezonden heeft en de gesprekken die we gevoerd hebben, hebben wij allerlei vormen van evaluatie terug kunnen zien. Denk daarbij aan tevredenheidsonderzoeken, externe audits, maar ook evaluaties van beleid dat is uitgezet. We hebben ook gehoord over de gesprekken met de secties en de gesprekken tussen conrectoren en de coördinatoren van de verschillende onderwijsrichtingen in de school, zoals Technasium en TTO. Ook is voor de school Cum Laude aangeschaft om goed te zicht te hebben op resultaten. Om nu ook daadwerkelijk een geborgd systeem van kwaliteitszorg te hebben is het van belang dat deze instrumenten samen worden gebracht en dat gezorgd wordt dat gesprekken systematisch gevoerd worden en instrumenten systematisch uitgezet worden. Dat er vervolgens checks gedaan worden en dat uitkomsten vervolgens ook leiden tot een vervolg om verder te bouwen aan kwaliteit. De borging van het systeem is nu in onvoldoende mate aanwezig. Het bestuur voldoet hiermee niet aan art. 24 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs. Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht. We weten dat het bestuur nadenkt over een kwaliteitszorgmedewerker die hier een belangrijke taak in kan vervullen”.

Beschrijving ingezette acties 2022 en 2023

Het bestuur en medewerkers van Ir. Lely Lyceum waren reeds bewust van de noodzaak tot verbetering op het gebied van systematisch borgen van kwaliteitszorg. Het Inspectierapport kwam niet als een verrassing, integendeel: als een bevestiging van wat al goed gaat en wat verbetering vereist.

In september 2022 is het bestuur met de MR (conform WMS) in overleg gegaan om de groei van de school en de herstelopdracht vanuit de Inspectie goed te kunnen organiseren en uitvoeren. Dit heeft geresulteerd in de werving van een derde conrector, een teamleider voor het OOP (nieuwe functie) en een bestuurssecretaris. De extra conrector heeft een achtergrond in het opleiden van docenten, heeft zicht op kwaliteitskaders en is in december 2022 bij ons aan de slag gegaan. Einde schooljaar 2022/2023 is er een verdeling opgesteld van de portefeuilles van de drie conrectoren, waarbij ook het inspectiekader als houvast gehanteerd is. De teamleider OOP is in maart 2023 in dienst gekomen. Ter ondersteuning van het bestuur, de directie, de MR en de raad van toezicht is per januari 2023 een bestuurssecretaris aangesteld. De voorgenomen bestuurlijke fusie met OSB is ook extra aanleiding geweest voor de werving van deze functionaris. Zoals reeds vermeld in het

Inspectierapport, is ook werk gemaakt van het instellen van een onderwijscommissie binnen de raad van toezicht. Ook de managementrapportages zijn aangepast en hebben een stevigere link met het inspectiekader en prestatienormen op het gebied van onderwijs. Per november 2023 is tijdelijke secretariële ondersteuning via een uitzendbureau ingehuurd zodat alle gesprekken, bijeenkomsten en dergelijke in het kader vanuit het Project Leren Verbeteren en de subsidie Basisvaardigheden goed geadmistreerd kunnen worden.

In het voorjaar van 2023 zijn de missie, visie en doelstellingen van de school geactualiseerd en aangescherpt. Dit is een zorgvuldig proces geweest, waarbij docenten, leerlingen en ouders betrokken zijn geweest. Het nieuwe Schoolplan 2023-2026 is hier het product van, een document waar met veel complimenten door de MR en de raad van toezicht is ingestemd. Het document "A3plan 2023-2024 Ir. Lely Lyceum" geeft in één oogopslag de vertaling weer van hoe wij stelselmatig de doelstellingen en resultaten bijhouden en daarop bijsturen. Deze geven aan hoe vanuit de missie en visie van de school, succesbepalende factoren zijn opgesteld en hoe deze door vertaald worden naar resultaten. In feite is dit een soort dashboard, waardoor systematisch zicht is op de ontwikkelingen. Bij de invulling en het bijhouden van de A3 worden wij begeleid door een externe deskundige. Het genoemde dashboard van de A3 zien we vervolgens ook terug in de kwaliteitskalender en de managementrapportages.

De kwaliteitskalender is nieuw voor ons en is in oktober 2023 vastgesteld na een zorgvuldig proces dat in meerdere lagen van de school is doorlopen in het voorjaar van 2023. Met ingang van het boekjaar 2023 is de uitvoering van de Planning & Control cyclus een managementlaag dieper in de school belegd. Als gevolg hiervan is de koppeling tussen de A3, kwaliteitskalender en verantwoording hierover (aan de rector-bestuurder) door de conrectoren geborgd. In navolging op het nieuwe Schoolplan wordt momenteel ook het risicomangementbeleid herzien.

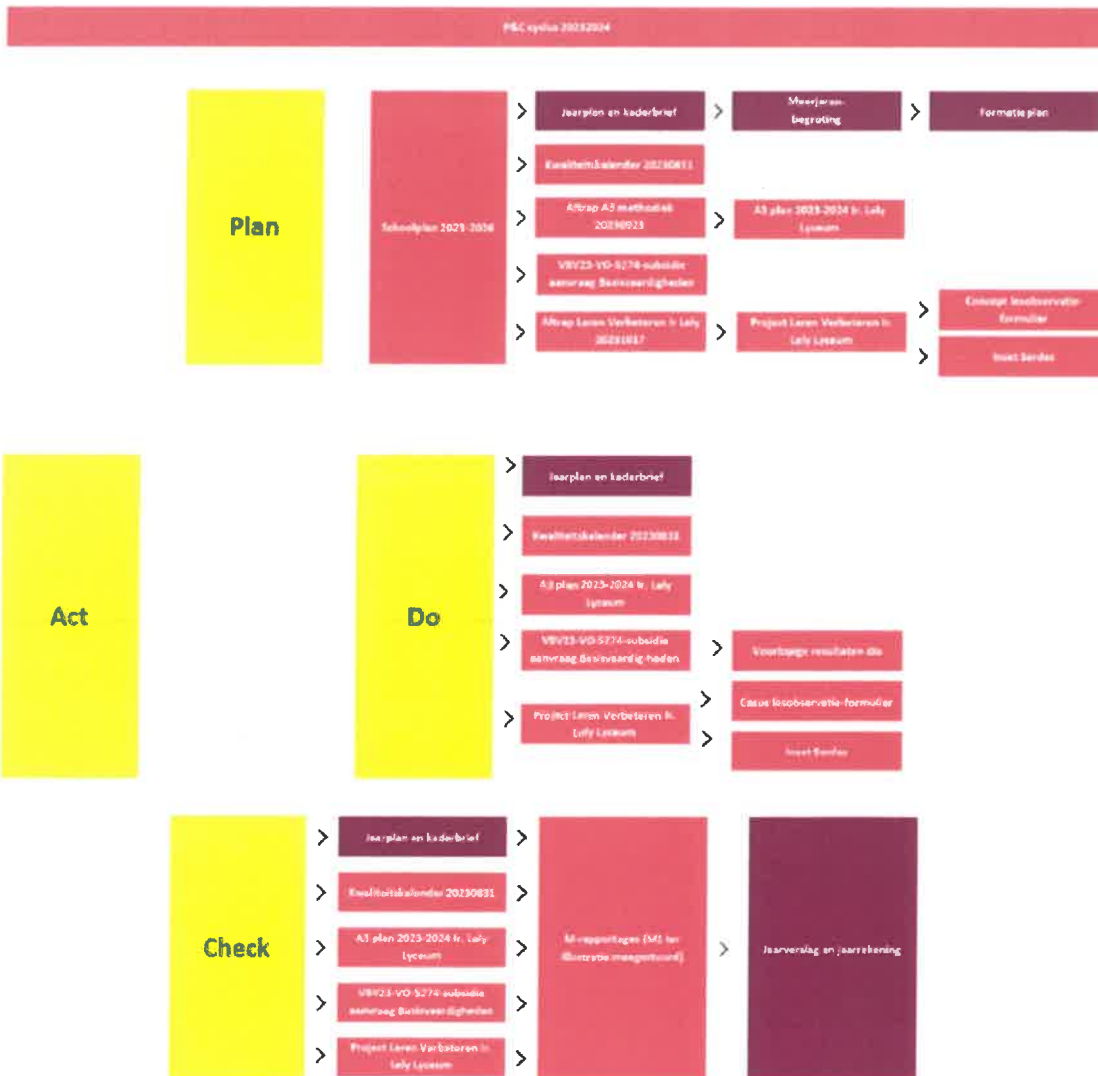
Mede getriggerd door de tegenvallende examenresultaten van 2023 hebben wij contact opgenomen met B&T voor deelname aan het Project Leren Verbeteren. Elders in dit jaarverslag leest u welke inzet en focus dit project voor ons beoogt te hebben.

Tenslotte is er een activiteitenplan voor de subsidie Basisvaardigheden opgesteld. Onze school heeft deze subsidie in 2023 toegekend gekregen. In september is er een nul-meting onder bijna 900 leerlingen uitgevoerd. Zij geven een beeld van de vaardigheden van onze leerlingenpopulatie. Zoals bekend kampen veel leerlingen met leerachterstanden. Soms liggen de verklaringen hiervoor buiten de school (thuis- en omgevingsfactoren), soms ook binnen. Uitgangspunt van ons handelen is dat wij er alles aan doen wat binnen onze invloedssfeer ligt, om onze leerlingen tot betere prestaties te laten komen. Onderdeel van ons aangescherpte en meer gestructureerde wijze van kwaliteitsdenken, is ook onze tweewekelijkse casusbespreking met de brede schoolleiding (rector-bestuurder, conrectoren, teamleiders). Bij deze bijeenkomsten, PLG geheten (Professionele Leergemeenschap), verdiepen we een bepaald thema om zo tijd vrij te maken met elkaar als lerende organisatie. Een eerste opbrengst hiervan is een aangepast lesobservatieformulier.

Eind 2023 is een kwaliteitsmedewerker van OSB voor één dag in de week bij ons op school gegaan (detachering; tijdelijk). Zij werkt ook nauw samen met het project 'Leren verbeteren', waar zowel OSB als Ir. Lely Lyceum aan meedoen.

Op de volgende pagina is een deel van de P&C cyclus grafisch weergegeven waarbij de samenhang van ons kwaliteitsbeleid in kaart is gebracht.

Figuur 1: P&C Cyclus 2023/2024

De inspectie heeft inmiddels laten weten dat er goede opvolging is gegeven aan de herstelopdracht met betrekking tot kwaliteitsbeleid (zie ook website inspectie).

4.3 Toetsing en examinering

Toetsing en examinering

In 2022 is er reeds een start gemaakt met een schoolbreed toetsbeleid. In 2023 is dit beleidsplan in een stroomversnelling geraakt met de komst van een kwaliteitsmedewerker en een externe adviseur. De kwaliteit van toetsing is van groot belang omdat toetsen worden gebruikt om verantwoorde beslissingen te nemen over leerlingen. Het Ir. Lely Lyceum hanteert het toetsweb dat inzichtelijk maakt welke aspecten (toetsorganisatie, toetstaken, toetsbekwaamheid, toetsprogramma en toetsbeleid) bij toetskwaliteit een rol spelen, hoe ze met elkaar samenhangen en hoe de toetskwaliteit duurzaam verankert kan worden. De visie op onderwijs (zie paragraaf 4.1) is leidend voor het toetsbeleid. Centraal in deze visie staat ontwikkelingsgerichtheid wat concreet betekent dat formatief evalueren een belangrijke rol gaat spelen binnen de school.

Formatief evalueren wordt ook wel omschreven als een ondersteuning van de leerling tijdens het leerproces. Dit hoeft overigens niet altijd schriftelijk te worden afgenomen. Observaties, het stellen van open vragen en toetsdialogen zijn ook waardevolle methoden. Hierdoor krijgt de docent een duidelijk inzicht hoe de leerling de getoetste onderdelen beheerst. De feedback die de docent hierover geeft, moet de leerling verder doen ontwikkelen en weer een stapje verder brengen in het leerproces. Daarbij weet de leerling welke diepgang wordt verwacht op een bepaald onderwerp. Door formatieve evaluatie is de leerling in een eerder stadium met de lesstof bezig. Zoals beschreven dient de ontwikkeling van het toetsbeleid een lange termijn doel. Op de korte termijn zullen leerlingen ook in hun wekelijkse praktijk veranderingen gaan zien.

Examensecretariaat

De examensecretaris maakt deel uit van de examencommissie, omdat deze een belangrijke bijdrage levert aan de deskundigheid van de examencommissie. De school gaat volgend jaar (2024) de discussie voeren of het raadzaam is om scheiding tussen uitvoering van het examenproces en de bewaking van dit proces (de kwaliteitszorg) te creëren in het kader het versterken van de kwaliteitsborging. Tevens is afgesproken dat de examencommissie een actievere rol krijgt in de beoordeling van PTA-toetsen vanuit het perspectief van validiteit en betrouwbaarheid.

Deskundigheidsbevordering

In 2023 is gestart met een 5-daagse scholing waar van elke sectie een lid deelneemt, verzorgd vanuit CITO, over toetsbekwaamheid met als doel versterking van de schooltoetsing en examinering. Deze scholing is het startpunt voor mogelijke aanpassingen in het PTA voor het schooljaar 2024/2025. De examensecretaris heeft scholing gevolgd bij Plexs (Platform voor examensecretarissen).

4.4 Onderwijsresultaten

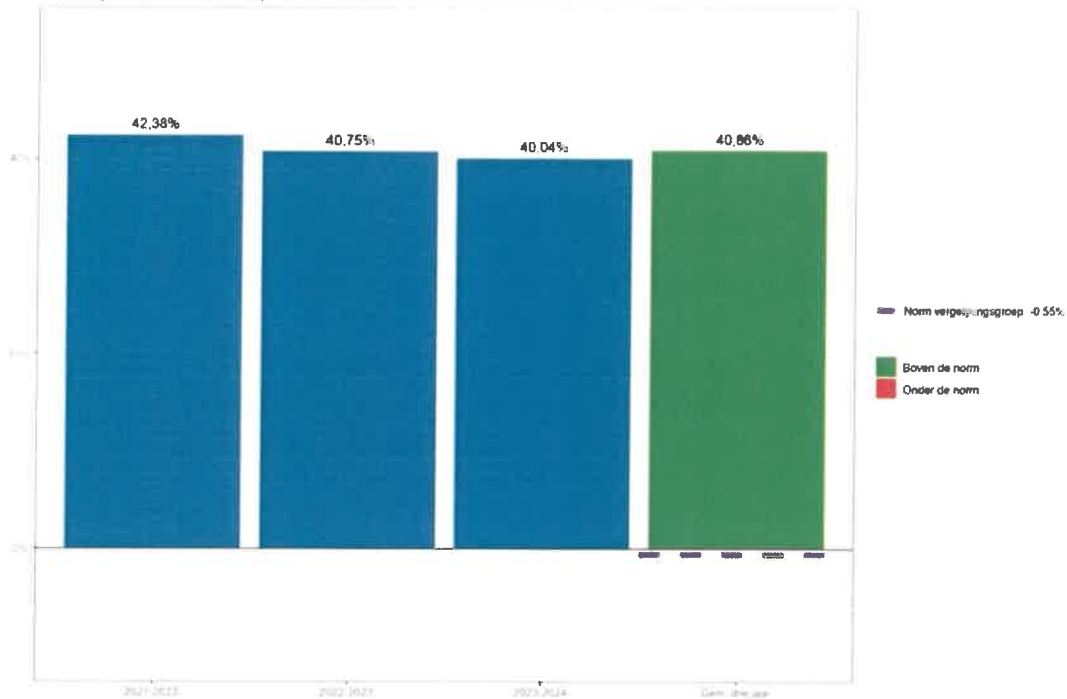
Onderwijsresultaten

In schooljaar 2023-2024 hebben de afdelingen vmbo-(g)t, havo en vwo van het Ir. Lely Lyceum het opbrengstenoordeel 'voldoende' gekregen volgens het model van de Inspectie van het Onderwijs. Het examencijfer is hierbij buiten beschouwing gelaten vanwege het wegvallen van het CE in 2019-2020 en de aangepaste examinering in 2020-2021 en 2021-2022 als gevolg van de coronamaatregelen. De Inspectie heeft haar oordeel over de resultaten van de school in 2023-2024 gebaseerd op de overige drie indicatoren, te weten de onderwijspositie, de onderbouwsnelheid en het bovenbouwsucces. Bij de beoordeling gebruikt de Inspectie de leerresultaten van drie schooljaren. De leerresultaten in 2020-2021 zijn hierbij niet meegenomen, omdat deze geen betrouwbare graadmeter zijn voor de onderwijskwaliteit vanwege de corona-maatregelen in dat jaar. Zodoende is het huidige oordeel gebaseerd op de leerresultaten van schooljaar 2019-2020, 2021-2022 en 2022-2023.

Onderwijspositie t.o.v. PO-advies

Wat betreft de onderwijspositie ten opzichte van advies po scoren we ver boven de norm. Bij deze indicator wordt de positie van onze leerlingen in leerjaar 3 vergeleken met het niveau dat van de leerling mag worden verwacht op basis van het basisschooladvies. Volgens de norm mogen we 0,55% meer leerlingen laten afstromen dan opstromen. Uit onderstaand diagram blijkt dat we al jaren in staat zijn meer leerlingen te laten opstromen naar een hoger niveau dan te laten afstromen naar een niveau lager dan het basisschooladvies. Hierbij tellen leerlingen die in leerjaar 3 op het hoogste niveau van hun dubbeladvies zitten als 'boven niveau'.

Onderwijspositie t o v advies po

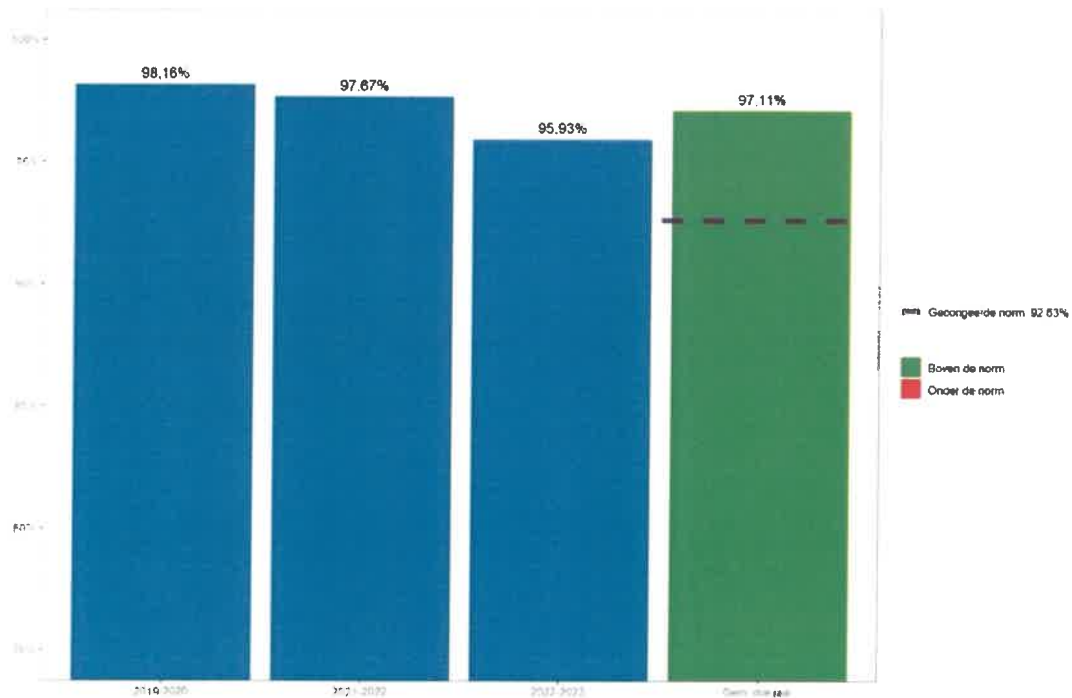

Bron: Onderwijsresultatenmodel Inspectie van het Onderwijs, gebaseerd op de afgelopen drie schooljaren (2021-2022, 2022-2023 en 2023-2024)

Onderbouwsnelheid

Ook wat betreft de indicator onderbouwsnelheid, scoren we boven de norm. Deze indicator is bedoeld om te bepalen hoeveel leerlingen onvertraagd overgaan van leerjaar 1 naar leerjaar 2 en van leerjaar 2 naar leerjaar 3. Met de groei van onze onderbouw zien we een lichte toename in het aandeel leerlingen dat in leerjaar 1 of 2 blijft zitten.

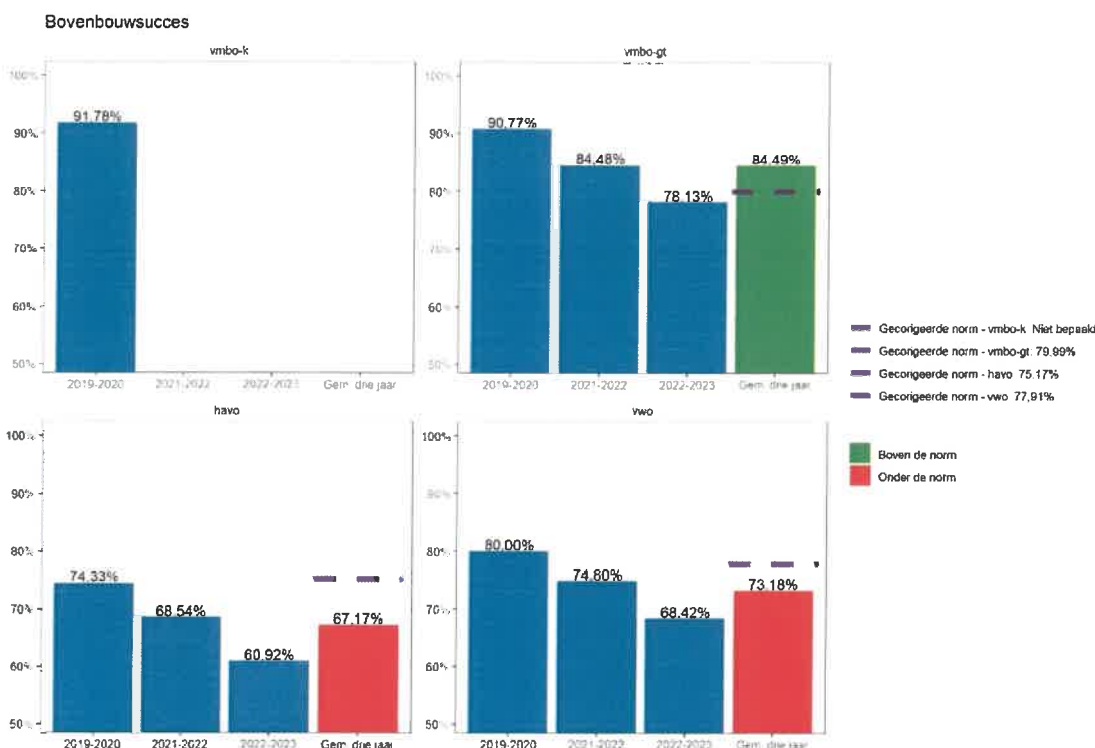
Onderbouwsnelheid

Bron: Onderwijsresultatenmodel Inspectie van het Onderwijs, gebaseerd op de afgelopen drie schooljaren (2019-2020, 2021-2022 en 2022-2023)

Bovenbouwsucces

De derde beschouwde indicator voor de onderwijsresultaten is het bovenbouwsucces. Deze indicator geeft per afdeling het percentage leerlingen weer dat onvertraagd de bovenbouw doorloopt. Het percentage zittenblijvers en het slagingspercentage zijn van grote invloed op deze indicator. Op alle afdelingen zien we een daling in bovenbouwsucces, waarbij deze indicator op havo en vwo onder de norm ligt. Om deze dalende trend in de bovenbouw te keren zijn in het najaar van 2023 vier verbeterrichtingen opgesteld, waarmee we zowel inzetten op het bevorderen van de doorstroom en juiste determinatie en van de leskwaliteit, als op verbetering van de basisvaardigheden en de sociale veiligheid. Het effect van dit verbeterplan hopen we de komende jaren terug te zien in onder andere ons bovenbouwsucces en de examencijfers.

Bron: Onderwijsresultatenmodel Inspectie van het Onderwijs, gebaseerd op de afgelopen drie schooljaren (2019-2020, 2021-2022 en 2022-2023)

Slagingspercentages

De afname van de examens vond in 2023 plaats zoals voor de coronacrisis. Er waren geen grootschalige aanpassingen meer, zoals de extra herkansing en de duimregeling in 2021 en 2022. Wel golden enkele maatregelen, waaronder een verlenging van tijdvak 2 en een verlenging van de afnameperiodes voor examens in het vmbo.

Het slagingspercentage op vmbo-(g)t ligt in 2023 op een vergelijkbaar niveau als de voorgaande jaren, zowel voor de coronacrisis als de twee jaar daarna. Op havo en vwo lagen de slagingspercentages in 2023 zichtbaar lager dan de jaren daarvoor. De afgelopen twee jaar lagen op deze afdelingen de slagingspercentages hoger dan voor corona, mogelijk als gevolg van de aanpassingen in de examinering. Wij zijn geschrokken van de slagingspercentages in 2023 en hebben direct actie ingezet in de vorm van onder andere de hiervoor genoemde verbeterrichtingen. We hebben voldoende capabel (maar veel nieuw) personeel in huis om deze verbetering aan te gaan, maar de uitdagingen zijn veelzijdig en complex.

Bron: Vensters

4.5 Internationalisering

In 2023 is een nieuw beleidsplan internationalisering opgesteld. Naast virtuele uitwisselingen met buitenlandse scholen nemen ook met name de internationale burgerschapscompetenties hier een belangrijke plaats in. Het Ir. Lely Lyceum is naast TTO ook Global Citizen School. Door Nuffic zijn zogenaamde wereldburgerschapscompetenties opgesteld. Onze school haakt met het beleidsplan hierbij aan. Deze competenties moeten leerlingen voorbereiden op internationale samenleving. Leerlingen ontwikkelen een brede blik op de wereld (speerpunt in de visie). Naast de internationale competenties hebben ook competenties gericht op persoonsvorming een belangrijke rol gekregen. Dit sluit naadloos aan bij onze pijler empowerment. Mede aangedreven door de pandemie, zien we ook steeds meer concrete voorbeelden van internationaliseringsactiviteiten in Nederland, of zelfs binnen de eigen regio of stad.

Het opdoen van internationale ervaring blijft natuurlijk een andere, speciale dimensie hebben. In 2022 is dan ook de Erasmus+ accreditatie aangevraagd, met als doel meer internationale mobiliteit voor leerlingen en docenten. Begin 2023 kregen wij het bericht dat deze toegekend is. In 2023 is een grote groep personeelsleden naar Oslo geweest en leerlingen van leerjaar 2 mavo hebben een uitwisseling met een school in België gehad. Andere activiteiten staan op het programma voor 2024.

Daarnaast heeft een fors aantal docenten een CLIL¹ training heeft gevolgd. Dat is een belangrijke vereiste voor de visitatie vanuit Nuffic TTO. De bijbehorende taaldidactiek sluit naadloos aan bij de verbeterrichting taalgericht vakonderwijs. In maart 2024 volgt de vijfjaarlijkse visitatie door het Nuffic. Dan wordt bepaald of onze school het predicaat tto mag blijven behouden. Inmiddels is bekend dat wij de visitatie goed doorstaan hebben en dat wij het predicaat tto mogen behouden. Feedback zal verwerkt worden in het jaarplan tto 2024.

4.6 Onderzoek en ontwikkeling

Onderzoeksvaardigheden zijn van oudsher belangrijk op het Ir. Lely Lyceum. Leerlingen krijgen bovengemiddeld meer aanbod in het curriculum voor het opdoen van ervaring met onderzoek.

Bij Technasium neemt onderzoek een dermate prominente plek in dat het zelfs terug komt in de naam van het vak (Onderzoek en Ontwerpen). De Technasium-stroom is in korte tijd ontwikkeld en voldoet ook dit jaar aan de basiskwaliteiten van de Stichting Technasium. Technatoren, docenten, onderwijsassistenten en de conrector onderwijs nemen actief deel aan het Technasium-netwerk. In dit netwerk is kwaliteitsontwikkeling en borging een belangrijk thema. Het Technasium is nu ontwikkeld en in schooljaar 2023/2024 zullen de eerste leerlingen examen doen in het vak Onderzoek & Ontwerpen. Voor de mavo afdeling is de voorbereiding gaande wat betreft de invoering van Technologie & Toepassing als praktijkgericht eindexamenvak per schooljaar 2024-2025.

Ook bij Gymnasium onderscheiden wij ons door onderzoek steeds terug te laten komen. Het beleidsplan 'Modern Gymnasium in Zuidoost' beschrijft op welke wijze dat gebeurt. In de reguliere lessen is er ook aandacht voor onderzoeksvaardigheden, uiteraard met het profielwerkstuk, maar ook bij de bèta en gamma vakken zijn meerdere onderzoeksvaardigheden in het vakprogramma opgenomen. De ontwikkeling van meer praktisch onderzoek bij de bèta-vakken is positief te noemen.

4.7 Verantwoording besteding werkdrumdrukmiddelen

In 2022 is binnen de subsidie strategisch personeelsbeleid geld beschikbaar gesteld om de werkdrumdruk te verlagen. Deze subsidie bedroeg voor Ir. Lely Lyceum € 322k waarvan 50% toeziet op een collectief doel en 50% voor individuele afspraken en inzet. Omdat de subsidie laat in het jaar is ontstaan en toegekend was besteding in 2022 niet meer mogelijk. Voor het collectieve deel is daarom een bestemmingsreserve gevormd. Door de schoolleiding en de afdeling HR worden gesprekken gevoerd met de PMR om te komen tot een bestedingsdoel en inzet van dit collectieve deel.

In november 2023 heeft deze inzet plaatsgevonden. Tijdens de toetsweek (onderbouwtoetsen en schoolexamens) waarbij gedurende zes lesdagen leerlingen en docenten werden uitgeroosterd van de reguliere lessen zijn 100 externe surveillanten ingezet om toezicht te houden. Naast de werkdrumdrukvermindering die hierdoor voor docenten ontstond kregen zij ook de professionele ruimte om aan de kwaliteit van het primaire proces te werken: individueel of binnen de secties (bijvoorbeeld evaluatie en ontwikkelen van lessen, afstemming tussen parallel-collega's in de sectie en verslaglegging/acties/overleg m.b.t. mentoraat). Eind 2023 bedraagt de bestemmingsreserve € 297k. De in 2023 ontvangen subsidie van € 354k is voor 50% toegevoegd aan de bestemmingsreserve en de inzet van surveillanten voor € 41k is onttrokken.

---

¹ CLIL = Content and Language Integrated Learning

4.8 Verantwoording besteding middelen NPO

Het NPO-plan zoals onderstaand opgenomen geeft in grote lijn aan hoe het Ir. Lely Lyceum de NPO-middelen inzet voor duurzame schoolontwikkeling en het optimaal bieden van onderwijs en ondersteuning aan leerlingen om de vertraging die gedurende de coronaperiode is opgelopen, op te heffen. Het NPO-plan sluit aan op het schoolplan 2020-2022 en de notitie Maatwerk. De NPO gelden zullen ingezet worden voor maatregelen op korte termijn die vertragingen van leerlingen verhelpen en werkdruk van de medewerkers verlichten. Tevens zijn er ook maatregelen op lange termijn die een duurzaam effect hebben op de onderwijsresultaten en aansluiten op onderwijskundige keuzes die al gemaakt zijn en aansluiten bij de visie en missie van onze school. Het NPO plan is opgesteld op basis van een schoolscan, (digitale) ouderavonden en gesprekken met leerlingen. Het conceptplan is aan de MR voorgelegd en 28 september 2021 is hierop instemming verkregen. De verlengde inzet voor het schooljaar 2023/2024 is tevens aan de MR voorgelegd. Aangezien het Ir. Lely Lyceum een zogenaamde éénpitter is, is geen sprake van bovenschoolse inzet van deze middelen.

We kunnen met tevredenheid vaststellen dat de ingezette extra ondersteuning op school met de NPO-gelden goed op poten is gezet. Ruim 60% van de extra 'handjes' zijn externen of PAL-studenten. De PAL-student wordt gekoppeld aan een sectie en ondersteunt de docent of docenten bij het verrichten van onderwijs-inhoudelijke taken en/of levert een bijdrage aan het klassenmanagement, aan administratieve werkzaamheden en aan schoolbrede activiteiten. De PAL kan ingezet worden voor bijvoorbeeld: bijlessen; examentraining; begeleiding practica; surveilleren; nakijkwerk; ondersteuning bij mondelinge vaardigheden talen; ondersteunen bij profielwerkstukken; toetsen maken. Deze studenten kunnen niet ingezet worden om zelfstandig voor de klas te staan dus bijvoorbeeld niet voor invallessen.

Het werk van de PAL-studenten wordt door onze docenten als goed en werkdruk verlagend ervaren. De PAL studenten (docent-assistenten van de VU) functioneren naar tevredenheid, hier wordt goed gebruik van gemaakt.

In december 2021 is een eerste evaluatie van de voortgang van het NPO plan met de MR besproken. In 2023 heeft er een tweede evaluatie plaatsgevonden (inzet Maatwerk). Al met al zijn zowel de MR, de schoolleiding en de teams aan de ene kant tevreden over de volledige benutting en inzet van de NPO gelden, aan de andere kant moet helaas worden geconcludeerd dat deze incidentele gelden (nog) niet hebben geleid tot een 'normalisering' van de onderwijsresultaten (zie ook elders in dit jaarverslag).

De geldelijke realisatie tot en met eind 2023 van NPO is als volgt:

	Doel	Activiteit	augustus - december 2021	januari-december 2022	januari-december 2023
E	Extra van personeel en ondersteuning en effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren	1 Kleinere mavogroepen	188.460	539.085	490.307
E		2 Onderwijsassistenten	61.312	217.299	310.935
E		3 Invoer maatwerk (5 V's)	32.558	97.422	87.990
E		4 Versterken taalgerichte vakdidactiek	2.917	7.000	6.322
C	Sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen	5 Invoering peer-to-peer systeem	-	-	8.774
C		6 Ontwikkeling kwaliteit begeleiding door ment	4.285	-	9.289
C		7 Extra inzet pedagogisch medewerker	9.147	-	49.569
C		8 Extra inzet pedagogisch congrege	9.147	-	-
D	Ontwikkeling executieve functies van leerlingen	9 Zelfreflectie en doelen stellen	1.190	-	2.580
D		10 Vergroten aandacht voor vaardigheden	-	-	-
F	Faciliteiten en randvoorwaarden	11 Onderzoek kwaliteit determinatie	-	1.000	-
F		12 Extra ondersteuning administratie/planning/cc	551	27.441	24.784
F		13 stelpost (onvoorzien)	-	-	-
			309.567	889.247	990.550

In 2023 is € 155k (16%) uitgegeven aan extern personeel.

In de beide afgelopen kalenderjaren is meer subsidie ontvangen dan begroot. Daarnaast was in 2021 sprake van een kleine onderbesteding. Vanuit het ministerie is het tijdvak om de NPO middelen te besteden verlengd tot en met december 2025. Gegeven de totaal ontvangen baten en de uitputting tot op heden, worden de overgebleven middelen in het schooljaar 2023-2024 volledig uit gegeven. De besteding vindt plaats in lijn met het eerder opgestelde plan. De begroting voor het schooljaar 2023-2024 is als volgt:

Doel	Activiteit	Schooljaar	Schooljaar
		2022-2023 7 maanden	2023-2024 12 maanden
Extra van personeel en ondersteuning en effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren	1 Kleinere mavogroepen	314.475	413.841
	2 Onderwijsassistenten	164.473	216.442
	3 Invoer maatwerk (5 V's)	56.830	74.786
	4 Versterken taalgerichte vakdidactiek	4.083	5.374
	5 Invoering peer-to-peer systeem,	5.958	7.841
Sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen	6 Ontwikkeling kwaliteit begeleiding door mentoren	23.500	30.925
	7 Extra inzet pedagogisch medewerker	32.015	42.130
	8 Extra inzet pedagogisch congieerger	32.015	42.130
Ontwikkeling executieve functies van leerlingen	9 Zelfreflectie en doelen stellen	1.812	2.385
	10 Vergroten aandacht voor vaardigheden	8.750	11.515
Faciliteiten en randvoorwaarden	11 Onderzoek kwaliteit determinatie	583	768
	12 Extra ondersteuning administratie/planning/communicatie	16.007	21.065
	13 stelpost (onvoorzien)	-	7.018
		660.501	876.219

4.9 Verantwoording besteding middelen nieuwkomers

De leerlingen die volgens de regeling als nieuwkomer worden aangemerkt betreffen bijna altijd leerlingen uit Suriname. Met deze leerlingen wordt, binnen de reguliere zorgstructuur, een intakegesprek gehouden om de individuele begeleiding door mentoren en binnen het aanbod van Maatwerk op hun behoeften af te stemmen. Het gaat hier getalsmatig om een zeer kleine groep. In Amsterdam is er een bestuurlijke en gemeentelijke afspraak dat nieuwkomers uit bijvoorbeeld Oekraïne, Afghanistan en Ethiopië, geplaatst worden op daartoe gespecialiseerde ISK scholen (Mundus College en Montessori Oostpoort Lyceum). Het Ir. Lely Lyceum heeft om die reden geen nieuwkomers.

4.10 Toekomstige ontwikkelingen

In 2024 zijn er per sectie en per afdeling (mavo-havo-vwo onderbouw/bovenbouw) team dan wel sectie vakwerkplannen opgesteld waarin duidelijke en haalbare doelstellingen zijn geformuleerd op de volgende focusgebieden:

1. Professionele cultuur: ontwikkelingsgerichte werk- en leersfeer met een solide en stimulerend kwaliteitsbeleid;
2. Doorontwikkeling bestaande onderwijsaanbod middels hoogstaand pedagogisch-didactisch handelen (zie ook de aanpassing in onze visie en het Schoolplan);
3. Verbetering onderwijsresultaten: cognitieve opbrengsten én sociale indicatoren (welzijn leerlingen en medewerkers).

Daarnaast willen wij onze inzet verder continueren bij:

- Versterken internationalisering:
  - Het continueren van ingezet beleid om meer docenten de CLIL te laten volgen, zodat zij gekwalificeerd zijn om tweetalig onderwijs te geven.
  - Internationalisering voor medewerkers. Onderdeel is elk PTO en PTA verwerking van internationaliseringsaspecten.
- Brede vorming van leerlingen verder verankeren in de schoolloopbaan van leerlingen (Empowerment door (buitenschoolse) activiteiten). Hier zijn de 5 V's van Maatwerk leidend (verbreden, verdiepen, versnellen, verduidelijken en vorming).
- Kennis en ervaring opdoen en delen middels samenwerking met andere scholen op het gebied van onderwijskundige vernieuwing. Leidend hierbij zijn:
  - Aanbieden van onderwijs waar feedback op het proces en vaardigheden centraler staan, waarin leerlingen leren door te ervaren. Dit ook in relatie tot het toetsbeleid en meer formatief handelen. Evaluatie en het verder in de school verspreiden van de opgedane ervaring met de lessen O&O (Onderzoeken en Ontwerpen) en CLIL.
  - Werken aan activerende opdrachten, leren plannen, samenwerken, onderzoeken en ontwerpen. Deze punten staan immers ook centraal binnen onze pijlers Technasium (onderzoeksvaardigheden), internationalisering en empowerment. Lessen/vakken/projecten waarbij aan deze kenmerken veel aandacht wordt besteed, zullen meer ruimte krijgen in de lessentabel.
  - Differentiatie in de les.
  - Optimaliseren van het gebruik van ICT en eigentijdse leermiddelen, in aansluiting op het curriculum.
  - In het kader van verbetering van de basisvaardigheden zullen naast taal ook rekenen en burgerschap versterkt moeten worden. In samenspraak met de sectie wiskunde is er in 2023 een plan voor rekenvaardigheden, in samenwerking met het Nederlands Mathematisch Instituut ('foutloos rekenen'), opgesteld. Dit wordt in 2024 verder uitgewerkt.
  - In 2024 zetten wij verder in op burgerschap en komt er een plan voor verdere integratie met de verschillende schoolvakken. Hierbij zal ook digitale geletterdheid en het aspect veiligheid (mediawijsheid) verder uitgewerkt moeten worden.

5. DE MENSEN DIE HET DOEN: ONZE MEDEWERKERS

5.1 Beleidsvoornemens en resultaten

Bij het Ir. Lely Lyceum is momenteel sprake van vergrijzing van het personeelsbestand. Daarnaast is het ziekteverzuimpercentage hoog. De komende jaren willen wij de inzetbaarheid van het personeel optimaliseren.

Een belangrijk middel hiervoor is het voeren van een ontwikkelingsgesprek met alle medewerkers. In het voorjaar van 2023 is de aandacht van de teamleiders vooral gericht geweest op de begeleiding en beoordeling van de nieuwe medewerkers OP. Vlak voor de zomervakantie is ook gestart met gesprekken met zittende medewerkers. Na de zomervakantie zijn opnieuw veel nieuwe medewerkers gestart. Door de direct leidinggevende wordt wel een beter evenwicht in gesprekken tussen nieuwe en zittende medewerkers ervaren.

Tot vorig jaar werd Keiwijzer gebruikt om deze gesprekken te voeren. In 2023 is, als onderdeel van het traject Leren Verbeteren, het lesobservatieformulier aangepast. Deze vormt nu de basis voor de ontwikkelingsgesprekken.

Daarnaast is in 2023 een start gemaakt met het opstellen van het Professionaliserings- en Scholingsplan. In het voorjaar van 2024 zal dit een verder vervolg krijgen in samenwerking met de PMR.

5.2 Personele ontwikkelingen

In het voorjaar is de opzet voor de introductie en begeleiding van startende docenten geëvalueerd. Daarbij zijn de doelstellingen opnieuw vastgesteld, namelijk het bevorderen van werkplezier en de professionele ontwikkeling alsook het vakmanschap van de docent. Door deze solide basis te bieden wordt verwacht dat uitval voorkomen kan worden. Voor nieuwe docenten wordt er veelvuldig gebruik gemaakt van beeldcoaching. Ook zittende docenten maken hier soms gebruik van. Het beeldcoachen zal komend schooljaar nog meer ingebed worden in de organisatie.

Ook zijn er uitbreidingen geweest in het OOP. Zo wordt de rector-bestuurder sinds eind januari ondersteund door een bestuurssecretaris en is in februari de teamleider OOP begonnen.

In het voorjaar is veel aandacht besteed aan de formatieplanning voor het nieuwe schooljaar. Als gevolg van de nog altijd groeiende school en de wens om de docententeams compact te willen houden is er voor het schooljaar 2023-2024 een nieuwe teamleider 2 havo/vwo aangesteld. Ook is de taak van leerlingencoördinator uitgebreid zodat elke teamleider een coördinator ter ondersteuning heeft. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt is het nagenoeg bijna helemaal gelukt om alle ontstane vacatures voor de zomervakantie in te vullen. De paar kleine nog openstaande vacatures zijn gelijk na de zomervakantie ingevuld. Vanwege enkele toegekende subsidies, waaronder de subsidies Vrij Roosteren Leraren en Verbetering Basisvaardigheden, zijn extra medewerkers aangenomen boven de reguliere (les)formatie. De verwachting is dat deze bovennormatieve formatie aan het einde van de subsidieperiode (2 schooljaren) op te kunnen vangen met natuurlijk verloop.

Vanwege de groei van de school en feit dat we al twee jaren achter elkaar in de zomerperiode circa 35 nieuwe collega's aan hebben moeten nemen is de flexibele schil groot. De snelle groei vergt veel van de organisatie. De teamleiders zijn veel tijd kwijt aan lesbezoeken en beoordelen en binnen sommige secties zijn er veel nieuwe docenten die allen begeleid moeten worden. De nieuwe docenten ervaren over het algemeen wel een warm welkom. De snelle groei van de organisatie trekt een wissel op de gehele organisatie. Het uitvoeren van ons strategisch personeelsbeleid is daarmee extra van belang. Ook omdat de krapte op de arbeidsmarkt in de loop van het schooljaar 2023/2024 steeds meer merkbaar wordt. Zo zijn tussentijds vacatures steeds lastiger in te vullen en het aantal reacties op een vacature neemt zowel kwantitatief als kwalitatief af. Omgaan met langdurige tekorten en anders organiseren is dan ook een actueel thema, waar we als Ir. Lely Lyceum intensief mee aan de slag zullen moeten gaan.

5.3 Strategisch personeelsbeleid

Wij versterken het werkplezier van iedere medewerker op basis van vertrouwen en eigenaarschap. Wij vinden het belangrijk dat elk medewerker goed, gezond en gemotiveerd het werk kan doen. Nu en in de toekomst, hier of elders. Dat is onze visie op strategisch personeelsbeleid.

In ons personeelsbeleid onderscheiden wij drie hoofddoelstellingen:

1. Ontwikkeling van de eigen professionaliteit (zowel vakinhoudelijk als, bij docenten, didactisch en pedagogisch).
2. Commitment en dus meebouwen aan de strategische koers van het Ir. Lely Lyceum in lijn met onze identiteit, onze missie en visie.
3. Welbevinden en werkplezier binnen het Ir. Lely Lyceum.

Ontwikkeling van de eigen professionaliteit

Goed onderwijs draait om professionaliteit van docenten in het primaire proces. Het professionele gedrag van medewerkers, ook van niet-onderwijsgevende collega's, is afhankelijk van hun bekwaamheid, de motivatie en de ruimte/voorwaarden die medewerkers krijgen om hun taken effectief te vervullen. Het personeelsbeleid is erop gericht om deze randvoorwaarden zo goed mogelijk te faciliteren. De komende jaren investeren we extra in de ontwikkeling van de kwaliteit van de lessen door regelmatige lesobservaties met feedback, beeldcoaching en periodieke intervisiebijeenkomsten, door de inzet van docentbegeleiders (binnen en buiten de sectie) en een gesprekscyclus met bijpassende HR-instrumenten. Dit geeft ons bruikbare informatie om te sturen op de kwaliteit van het onderwijs.

Commitment en dus meebouwen aan de strategische koers van het Ir. Lely Lyceum in lijn met onze identiteit, onze missie en visie

Onze leerlingen verdienen het best mogelijke onderwijs en uitstekende begeleiding. Deze ambitie kunnen we alleen realiseren met de best mogelijke medewerkers: collega's met reflectievermogen, verandervermogen en eigenaarschap. We streven ernaar dat al onze professionals beschikken over de vereiste kennis, vaardigheden en een lerende houding. Zij weten hoe zij kunnen omgaan met de (veranderende) behoefte van leerlingen, ouders, samenwerkingsverbanden en andere partners.

Het pedagogisch kader van Ir. Lely Lyceum biedt handvatten voor in de klas en in de vrije ruimtes en sluit aan bij de uitgangspunten van de school. Leerlingen, docenten en ondersteunend personeel gaan op een respectvolle manier met elkaar in gesprek.

Uitgaande van het principe van 'erkende ongelijkheid' nemen alle medewerkers (schoolleiding, onderwijsondersteunend personeel, onderwijzend personeel) eigenaarschap over hun werk en hun

professionele ontwikkeling, ieder vanuit de eigen rol. Medewerkers van alle leeftijden zijn competent, betrokken en gemotiveerd. Ieder is erop gericht een waardevolle bijdrage te leveren aan ons onderwijs.

Welbevinden en werkplezier binnen het Ir. Lely Lyceum

Het personeelsbeleid richt zich vooral op het goed benutten van de beschikbare tijd en menskracht, maar ook op het stimuleren van enthousiasme en betrokkenheid. Ook zorgt een goed personeelsbeleid voor een prettige en veilige werksfeer voor alle medewerkers. We willen dat medewerkers vitaal zijn, op een gezonde manier hun werk kunnen doen en een gezonde balans ervaren tussen werk en privé. Wij hebben oog voor kwesties rondom verzuim- en vervangbeleid, werkverdeling, werkdrukbeleving en levensfasebeleid.

De dialoog rondom het strategisch personeelsbeleid wordt gevoerd tijdens het schooleigen ABP (schoolbrede bijeenkomsten), tussentijds met de PMR en raad van toezicht en aan de hand van het medewerkerstevredenheidonderzoek (MTV) welke elke twee jaar wordt uitgevoerd. In het voorjaar van 2021 is dit onderzoek voor het laatst uitgevoerd. Het algemene rapportcijfer voor de school is onder medewerkers de afgelopen jaren steeds een paar tienden gestegen, we scoren nu een prachtige 7,6. Dat is een half punt boven het landelijk gemiddelde, de response was met ruim 70% hoog. In het najaar van 2023 heeft weer een MTV plaatsgevonden. Deze uitkomsten worden voor de zomervakantie van 2024 met het personeel gedeeld als ook de uitkomsten van de enquêtes die onder de leerlingen en ouders zijn uitgezet, bekend zijn. In het voorjaar zijn delen van het MTV al wel gebruikt voor een verdere duiding en verwachte toekomstige verbeterlijnen.

5.4 Duurzame inzetbaarheid

In de cao is een regeling opgenomen waarin medewerkers verschillende mogelijkheden hebben met betrekking tot hun inzetbaarheid. Zij kunnen daarin keuzes maken die bij hun levensfase en persoonlijke situatie passen.

In het verlengde van deze duurzame inzetbaarheid voeren wij de volgende beleidsmaatregelen:

- We voeren een uitgebreid introductieprogramma inclusief begeleiding uit voor nieuwe collega's.
- We hanteren een effectief ondersteuningsmodel in onze gesprekkencyclus. Het beleid is erop gericht dat deze gesprekken alsmede een lesbezoek minimaal eens per jaar met iedere medewerker wordt gevoerd. De ontwikkeling en uitvoering van een POP zijn daarvan een onlosmakelijk onderdeel.
- Met medewerkers die niet voldoende functioneren zetten we een ontwikkeltraject op, waarbij de medewerker intensief begeleid wordt door zijn direct leidinggevende en waar dat nodig of zinvol is door een interne of externe coach. Ook beeldcoaching wordt frequent ingezet.
- Incidenteel wordt een loopbaantraject aangeboden aan collega's die twijfels hebben over hun verdere loopbaan.
- Waar dat nodig of gewenst is, worden studiefaciliteiten aangeboden.

Met bovengenoemde maatregelen willen we medewerkers voor onze school behouden of, in het verlengde daarvan, voor het onderwijs dan wel de arbeidsmarkt behouden. Tegelijkertijd richten wij ons met het treffen van deze maatregelen op het voorkomen van het ontstaan van ontslaguitkeringen en kosten van WW dan wel, als ze toch ontstaan, op het minimaliseren van de kosten daarvan.

5.5 Toekomstige ontwikkelingen personeel

In het Schoolplan 2023-2026 zijn een aantal ambities aan het strategisch personeelsbeleid gekoppeld:

Schoolplan 2023-2026	Resultaten en acties 2024
Ambitie 1: Binnen vier jaar is een digitale infrastructuur gerealiseerd voor alle medewerkers van het Ir. Lely Lyceum ter inspiratie en ter bevordering van ieders professionalisering.	SP 1: Acties om op termijn tot deze ambitie te komen: Onderzoeken welke aandacht voor professionalisering nodig is, ook onder medewerkers, in dit kader wordt de start van Ir. Lely academie onderzocht
Ambitie 2: Over vier jaar is er voor zowel OP als OOP een professionaliseringsplan dat aansluit bij de ontwikkelbehoefte van de medewerkers gericht op kennis, de houding en het (les)-, begeleidings- en opleidingsgedrag.	Resultaat SP 2: Medewerkers ervaren ruimte voor eigen ontwikkeling. Acties om tot deze resultaten te komen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Leidinggevenden voeren met hun medewerkers ontwikkelgesprekken 2. Nieuw lesobservatieformulier is ontwikkeld en wordt toegepast
Ambitie 3: Binnen vier jaar is het ziekteverzuimpercentage alsmede de ziekmeldingsfrequentie van het onderwijzend en ondersteunend personeel op het Ir. Lely Lyceum gereduceerd naar minimaal de landelijk gemiddelde cijfers voor het voortgezet onderwijs.	Resultaat SP 3: % ziekmeldingen (ambitie: 1% daling = 9%) Acties om tot deze resultaten te komen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Doorzetten van huidig beleid in samenwerking met arbodienst.
Ambitie 4: Over vier jaar heeft het Ir. Lely Lyceum een eigen vitaliteitsprogramma ter bevordering van veerkrachtige werknemers die optimaal kunnen presteren.	SP 4: Acties om op termijn tot deze ambitie te komen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Start maken met uitwerking nieuwe vitaliteitsprogramma
Ambitie 5: Iedere vertrekkende medewerker heeft een exitgesprek.	SP 5: Geen specifieke resultaten of acties voor het kalenderjaar 2024 ingezet.
Ambitie 6: Professionele samenwerking	SP 6: Acties om op termijn tot deze ambitie te komen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Gesprekkencyclus is geëvalueerd en aangepast 2. Gesprekstraining voor alle leidinggevenden met betrekking tot waarderend perspectief 3. Elke medewerker bereidt actief zijn ontwikkelgesprek voor en schetst gewenste ontwikkelpad 4. Leidinggevenden voeren met hun medewerkers ontwikkelgesprekken 5. Opvolging geven aan RI&E 6. Conciërges volgen Pedagogische opleiding 7. Uitbreiding functionaliteiten Insite (digitalisering)
Ambitie 7: Aantrekkelijke werkgever	SP 7: Acties om op termijn tot deze ambitie te komen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Onderzoeken wat nodig is voor behoud van personeel – binden en boeien 2. Onboarding / inductiebeleid nieuwe medewerkers opvolging geven 3. Vrijmaken van budget voor aanpakken ICT infrastructuur 4. Voorstel uitwerken reiskostenregeling en invoeren in combinatie met nieuwe CAO

6 MIDDEN IN DE SAMENLEVING: ONZE SAMENWERKINGSPARTNERS

Onze organisatie staat midden in de maatschappij. Met partners in deze maatschappij werken we samen om het beste voor onze leerlingen te bereiken. In dit hoofdstuk noemen we een aantal belangrijke partners en beschrijven we hoe we met hen samenwerken en wat we daarmee willen bereiken.

In alle gevallen is het ultieme doel hetzelfde: het beste uit onze leerlingen halen en onze leerlingen te stimuleren zichzelf en hun talenten maximaal te ontwikkelen.

6.1 Beleidsvoornemens en resultaten

De doelstellingen ten aanzien van deze netwerken richten zich op maximale participatie binnen de met onze partners gemaakte afspraken. We houden ons niet afzijdig, maar participeren actief gericht op belangenbehartiging en kwaliteitsbevordering.

Zo heeft het Ir. Lely Lyceum haar voorgenomen inzet in het Masterplan Zuidoost voortgezet. Het bedrijfsleven wordt ook steeds meer betrokken bij het Masterplan. Voor ons resulteert dit in drie concrete samenwerkingen met het bedrijfsleven namelijk met UMC-AMC, Bos-Witteveen en ABN AMRO. Deze organisaties stellen menskracht beschikbaar voor zowel leerlingen als de organisatie. Hierbij kan gedacht worden aan specifieke deskundigheid die kosteloos ter beschikking wordt gesteld op het gebied van financiën, AVG, compliance, ICT, legal. Andere gerealiseerde voornemens betreffen de verdere samenwerking met stichting Studiezalen, Life Skills en Swazoom. In het najaar van 2022 is de accreditatie voor Erasmus+ aangevraagd. In het voorjaar van 2023 is hierop positief besloten. Dit brengt de internationale samenwerking met partijen weer dichterbij.

6.2 Samenwerking als basis voor een succesvolle schoolcarrière

De overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs is voor leerlingen spannend en soms ook moeilijk. Waar een basisschool duidelijke en soms strakke kaders aan kinderen biedt, geeft het voortgezet onderwijs naarmate kinderen ouder worden meer ruimte. Jongvolwassenen worden gestimuleerd zelf de regie over hun leren en werken te nemen. Dat is lang niet altijd makkelijk. Om die overgang te versoepelen, hebben wij structureel en regelmatig contact met de besturen van basisscholen en de basisscholen zelf in Zuidoost. Dit overleg gaat zowel over een goede overdracht van de leerling als inhoudelijk wat die leerling kan verwachten als hij of zij straks overgaat. Jaarlijks nodigen we leerkrachten van groep 8 uit om op onze school te komen kijken wat we “hun” leerlingen kunnen bieden. En onze masterclasses, die ieder jaar weer goed bezocht worden, geven ouders en leerlingen daarvan inhoudelijk een voorproefje.

Maar we doen meer. Al meer dan een decennium werken de drie scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam Zuidoost samen in de Stichting Verzeker je Toekomst Amsterdam Zuidoost. De drie scholen zijn het Bindelmeer College, de Open Schoolgemeenschap Bijlmer en het Ir. Lely Lyceum. Zij werken in deze stichting samen aan het zorgen dat hun leerlingen met succes het voortgezet onderwijs doorlopen en met succes de arbeidsmarkt kunnen betreden binnen de context van een multiculturele samenleving. Om dat te bereiken organiseert en ondersteunt deze stichting activiteiten op het gebied van talentontwikkeling en huiswerkbegeleiding die bijdragen aan een krachtige leeromgeving van leerlingen in het voortgezet onderwijs in Amsterdam Zuidoost.

6.3 Passend onderwijs: ieder kind heeft recht op een goede plek

In 2023 is het schoolondersteuningsprofiel voor de periode 2021-2025 geactualiseerd en op de website gepubliceerd. Binnen onze zorgstructuur worden drie niveaus onderscheiden:

- Eerstelijnszorg: Dit omvat preventieve en licht curatieve ondersteuning. De vakdocent en mentor spelen een centrale rol in de reguliere begeleiding van leerlingen en werken nauw samen.
- Tweedelijnszorg: Extra interne begeleiding wordt geboden aan leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de zorgcoördinator in samenwerking met het interne zorgteam.
- Derdelijnszorg: Dit omvat ondersteuning voor leerlingen die meer nodig hebben dan wat in de tweede lijn geboden kan worden. Dit kan variëren van verwijzingen naar jeugdpsychologen tot trainingen door externe partijen, zowel individueel als in groepsverband. Dit gebeurt onder leiding van de zorgcoördinator in samenwerking met het zorgadviesteam.

Voor het schooljaar 2023-2024 is een beknopt overzicht van het ondersteuningsaanbod gepubliceerd op onze website (zie onder 'Publicaties'). Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen de aanpak van gedragsproblematiek en leerproblematiek. In onze schoolgids hoofdstuk 4.2 bieden wij ouders/verzorgers en leerlingen een uitgebreid inzicht in de zorgstructuur van onze school en de zorg die wij onze leerlingen bieden. Als een leerling extra begeleiding nodig heeft, bespreekt de mentor dit met de ouders/verzorgers. De mentor kan de leerling vervolgens aanmelden voor een gesprek met hetzij de leerlingbegeleider, hetzij de zorgcoördinator. Alles is erop gericht de leerling met succes zijn of haar schoolloopbaan te laten doorlopen.

Voor de uitvoering van de geboden zorg maakt onze school gebruik van de middelen en ondersteuning van het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen. In het jaar 2023 zijn deze middelen ingezet voor verschillende doeleinden. Zo zijn er leerlingbegeleiders, docenten voor taal en rekenen, en docenten voor faalangstreductie aangetrokken. Daarnaast is er ondersteunend personeel ingezet in het opvanglokaal, een telefoniste voor het nabellen ongeoorloofd verzuim en zijn er diverse trainingen georganiseerd voor onze leerlingen.

De leerlingen hebben diverse vormen van ondersteuning ontvangen, waaronder hulp bij het plannen van schoolwerk, basale sociaal-emotionele begeleiding, en ondersteuning voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie. Externe begeleiding is ingezet voor leerlingen met complexe externaliserende en internaliserende gedragsproblemen. Deze ondersteuning heeft geleid tot een verbeterd zelfbeeld en zelfvertrouwen bij de leerlingen. Dankzij de beeldkrachttechniek hebben ze geleerd zich meer open te stellen en zijn ze in hun kracht gezet, waarbij ouders nauw betrokken waren bij dit proces.

Verder zijn er trainingen gegeven om de groepsdynamiek te verbeteren in vier klassen, waarbij de cohesie binnen deze klassen is vergroot en docenten handelingsadviezen hebben gekregen. Hierdoor is er een merkbare vermindering van pestgedrag en ander ongewenst gedrag tussen de leerlingen.

In 2023 is er ook geïnvesteerd in de professionalisering van onze medewerkers. Mentoren hebben een training gehad gericht op groepsdynamica en de verschillende rollen van leerlingen binnen een groep. Leerlingbegeleiders zijn getraind in oplossingsgerichte gesprekstechnieken. Tot slot hebben de zorgcoördinatoren coaching ontvangen om de zorgstructuur te versterken en hun competenties verder te ontwikkelen.

In 2023 hebben wij van het samenwerkingsverband € 291k ontvangen. € 254k van dit totale bedrag betreft de reguliere ondersteuningsmiddelen. Deze middelen zijn besteed aan de inzet van leerlingbegeleiders, docenten taal en rekenen, docenten voor faalangstreductie, inzet van OOP in het opvanglokaal en diverse trainingen voor leerlingen. Daarnaast is € 8k ontvangen voor de tegemoetkoming van onze kosten voor de inzet van de zorgcoördinator. Als laatste is een bedrag van € 28k ontvangen voor schooljongerenwerk welke ook als zodanig is ingezet. De overige benoemde acties en maatregelen zijn uit de lumpsum betaald.

6.4 Horizontale dialoog en bestuurlijke netwerken

Besturen vraagt om continue aandacht voor professionaliteit en het bewaken van de belangen van de eigen school, ten dienste van de leerlingen. Daarom neemt het Ir. Lely Lyceum deel aan een aantal belangrijke bestuurlijke netwerken.

Sinds 2019 is het Ir. Lely Lyceum lid van het Eerste Coöperatief Werkgeversverband van scholen in VO (U.A.), kortweg de Coöperatie VO. De coöperatie sloot zich in 2004 aan als eerste en enige collectieve lid van het werkgeversverbond voortgezet onderwijs. De Coöperatie behartigt de belangen van de participerende schoolbesturen binnen de VO-Raad, de brancheorganisatie van het voortgezet onderwijs. Sinds de statuten van de VO-Raad alleen individuele rechtspersonen als lid toestaan, bundelen de coöperatieleden hun kracht met een permanente volmacht aan het coöperatie-bestuur. De Coöperatie VO vertegenwoordigt het specifieke belang van compacte schoolbesturen en vertegenwoordigt ze in kennisgroepen en besluitvormende organen van de VO-raad. De Coöperatie VO verbindt deze schoolbesturen en geeft vorm en inhoud aan de diversiteit en representativiteit binnen de VO-raad. Daarbij streeft de Coöperatie naar goede en voldoende vertegenwoordigers van relatief kleine schoolbesturen in de organen van de VO-raad. Met de aansluiting bij de Coöperatie wordt het belang van het Ir. Lely Lyceum als eenpitter (een schoolbestuur met één school) binnen de VO-Raad veel krachtiger gediend dan wanneer het Ir. Lely Lyceum zelfstandig lid zou zijn gebleven.

Zoals elk Amsterdams schoolbestuur is Ir. Lely Lyceum lid van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen. De rector-bestuurder woont de algemene ledenvergadering bij, de conrector met portefeuille zorg is aanwezig bij de periodieke directieoverleggen van het Samenwerkingsverband windrichting Oost-Zuidoost. De zorgcoördinatoren hebben korte lijntjes met stafmedewerkers van het Samenwerkingsverband.

Daarnaast is het Ir. Lely Lyceum lid van het OSVO, de vereniging van vertegenwoordigers van alle schoolbesturen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. De overstap van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs heeft een extra dimensie omdat negen jaar geleden gekozen is voor een nieuw centraal plaatsingssysteem. Dit loopt via het OSVO. De rector-bestuurder van Ir. Lely Lyceum is al enige jaren bestuurslid van OSVO.

Daarnaast biedt het OSVO een platform voor bestuurlijk overleg en professionalisering in het Amsterdamse en vormt het OSVO een belangrijke gesprekspartner voor het gemeentelijk bestuur. Het Ir. Lely Lyceum is een school die diep geworteld is in Amsterdam-Zuidoost. Om die reden heeft het schoolbestuur zich aangesloten bij Zuidoost Partners, een stichting waarbij alle grote bedrijven en instellingen uit Zuidoost bij aangesloten zijn. Op die manier blijft de school aangehaakt bij alle dynamische ontwikkelingen in Zuidoost. Bovendien biedt het mogelijkheden voor samenwerking voor leerlingen, ouders en medewerkers van de school met grote bedrijven, zoals ING, Randstad, Arena, HvA, ROC en BAM Groep. Deze samenwerking biedt ook mogelijkheden voor het faciliteren in huurwoningen voor docenten.

6.5 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

Naast internationale kwesties die het klaslokaal en de personeelskamer in komen, zoals de oorlog in Oekraïne en in Gaza-Israël, blijft de specifieke sociaal-economische omstandigheid van veel inwoners en leerlingen van Zuidoost een belangrijk aspect. Het heeft impact op het welbevinden en de resultaten op school. Overige kwesties met een maatschappelijke impact zoals door het ministerie van OCW benoemd worden elders in het jaarverslag behandeld.

6.6 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het “ondernemen”

We ondersteunen onze leerlingen zich ondernemend op te stellen. Wat dat aspect van het maatschappelijk ondernemen betreft, verwijzen we graag naar het hoofdstuk inzake onderwijs.

Wat onze school betreft, stellen wij ons terughoudend op waar het om ondernemen gaat. De verhuur van ruimten die wij tijdelijk niet nodig hebben, beperken we tot maatschappelijk relevante organisaties zoals de Weekendschool en sportverenigingen.

Wel zoekt de school steeds meer de samenwerking op met het bedrijfsleven. Niet met als oogmerk om te ondernemen maar om kennis te delen en kansen te creëren voor de leerlingen.

7 FINANCIËN EN BEDRIJFSVOERING

7.1 Beleidsvoornemens en resultaten

Voor het jaar 2023 zijn in het Jaarplan de volgende doelen opgenomen:

- De middelen worden doelmatig ingezet en het Ir. Lely Lyceum blijft binnen de begroting.
- Duurzame financiële toekomst van de school door middel van toename van het aantal leerlingen tot circa 1.200 in het jaar 2023.
- Kennis en ervaring opdoen en delen door middel van samenwerking met andere schoolbesturen op het gebied van bedrijfsvoering.
- In 2023 wordt de evaluatie van het huidige risicomanagement (gebaseerd op 2018) afgerond waarbij een koppeling met het weerstandsvermogen en andere financiële kengetallen wordt gelegd.

De doelmatige inzet van middelen is gerealiseerd. Hierover wordt zowel met de raad van toezicht als de (P)MR en binnen de schoolleiding met regelmaat gesproken. Ondanks dat de middelen doelmatig zijn ingezet is het niet gelukt om binnen de begroting te blijven. In paragraaf 7.6.1 wordt toegelicht hoe deze afwijkingen zijn veroorzaakt. De groei van het aantal leerlingen is conform planning gehaald. Dit vraagt de nodige aanpassingen in en van het gebouw zoals in paragraaf 7.7 wordt behandeld.

Afgelopen jaar is het haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijke bestuurlijke fusie met OSB uitgevoerd. Hiervoor hebben de adviseur financiën en de business-controller met regelmaat contact gehad met het hoofd financiële zaken van OSB. Daarnaast woont de adviseur financiën een aantal keer per jaar kennisbijeenkomsten bij.

In het najaar van 2023 is het Schoolplan goedgekeurd en vertaald naar een Jaarplan voor 2024. De acties en resultaten hiervan zijn in het voorjaar van 2024 gefinaliseerd. Aan de hand hiervan wordt het risicomanagementbeleid opgesteld.

7.2 De allocatie en bedrijfsvoering van het Ir. Lely Lyceum

Het Ir. Lely Lyceum is een zogenaamde éénpitter. Alle middelen die worden ontvangen worden daarmee automatisch toegewezen aan de enige brin waar het bestuur over beschikt. Daarmee is er geen allocatiemodel. Wel zijn er beleidsdoelen waaraan middelen worden gekoppeld in de begroting. Daarnaast worden de personele kosten op basis van klassengrootte en standaard inzet berekend. Maatwerk vindt plaats waar nodig. Het overige budget is beschikbaar voor materiële kosten.

Het beleid is erop gericht te komen tot een sluitende exploitatie. Hiertoe wordt een meerjarenbegroting opgesteld waarbij de cijfers door de stafafdelingen wordt voorbereid en met de rector-bestuurder wordt besproken. Vervolgens wordt gedurende het jaar driemaal een integrale tertaalrapportage opgesteld. Onderdeel hiervan betreft een financieel hoofdstuk waarin de gerealiseerde exploitatie wordt geanalyseerd en afwijkingen ten opzichte van de begroting worden toegelicht. Per tertaalrapportage wordt ook een eindejaarsprognose opgesteld en geëvalueerd in een volgende rapportage. Doordat de incidentele middelen momenteel een substantieel deel uitmaken van de begroting wordt in interne rapportages een uitsplitsing gemaakt van de structurele en incidentele exploitatie. Deze integrale rapportage wordt aan de rector-bestuurder aangeboden op basis waarvan wordt bijgestuurd indien noodzakelijk.

7.3 Treasuryverslag

Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de OCW-regeling van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 5 december 2018, nr. FEZ/1402273, zoals gepubliceerd in de Staatscourant. Hierin zijn regels opgenomen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten. De regeling heeft betrekking op de publieke middelen van de onderwijsinstelling. Wij verklaren deze regeling ook van toepassing op de private middelen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van alle benodigde respectievelijk overtollige middelen wordt gehandeld overeenkomstig de in deze regeling gestelde verplichtingen.

In de vergadering van 9 juni 2020 zijn de laatste wijzigingen in het treasurystatuut door de raad van toezicht goedgekeurd, waarna de bestuurder het statuut heeft vastgesteld.

Het treasurybeleid heeft bij het Ir. Lely Lyceum primair als doel het beheren van financiële risico's en secundair het reduceren van financieringskosten. De primaire doelstelling van het Ir. Lely Lyceum is het werkzaam zijn op het gebied van het voortgezet onderwijs. Als gevolg hiervan is het financieren en beleggen ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling.

De algehele doelstelling voor de treasury-functie bij het Ir. Lely Lyceum is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Dit wordt in de volgende doelstellingen en voorwaarden gesplitst:

- Liquiditeit op korte en lange termijn
- Lage financieringskosten
- Liquideerbare en risicomijdende beleggingen
- Kosteneffectief betalingsverkeer
- Inzet rente-instrumenten

De liquiditeiten bestaan uit bankrekeningen (rekeningcourant en spaarrekeningen). Er worden geen effecten, derivaten, obligaties of andere financiële instrumenten aangehouden. Het financiële beleid is hiermee sober te noemen. In een eerder stadium is een onderzoek gestart naar Schatkistbankieren, in 2024 zal dit een vervolg krijgen.

7.4 Balans per 31 december 2023

Balans	31-12-2023	31-12-2022
Materiële vaste activa	1.865.739	1.162.563
Vaste activa	1.865.739	1.162.563
Vorderingen	408.217	333.963
Liquide middelen	3.943.475	4.557.638
Vlottende activa	4.351.692	4.891.601
Activa	6.217.431	6.054.164
Algemene reserve	1.316.975	1.702.069
Bestemmingsreserve publiek	1.170.433	1.112.138
Bestemmingsreserve privaat	380.456	432.635
Eigen vermogen	2.867.864	3.246.842
Voorzieningen	756.186	906.150
Voorzieningen	756.186	906.150
Kortlopende schulden	2.593.380	1.901.172
Vreemd vermogen	2.593.380	1.901.172
Passiva	6.217.431	6.054.164

De toename van de materiële vaste activa betreffen met name investeringen in het gebouw. Zo zijn uit hoofde van verduurzaming zonnepanelen (€ 230k) en ledverlichting (€ 184k) geïnstalleerd. Daarnaast heeft een interne verbouwing geleid tot drie nieuwe lokalen (€ 64k) en zijn randvoorwaardelijke investeringen gedaan voor € 154k (ketel, fietsenstalling en cctv camera's).

Het eigen vermogen neemt af ten opzichte van 2022 als gevolg van het negatief behaalde resultaat.

De voorzieningen nemen af met € 150k. De grootste dalingen zijn zichtbaar in de voorziening RVU (€ 84k) en langdurig zieken (€ 106k). Ondanks een hoog ziekteverzuimpercentage is het langdurig verzuim momenteel beperkt. De voorziening transitievergoeding daalt met € 38k, in tegenstelling tot vorig jaar is de voorziening nu enkel berekend voor personeel met een kort dienstverband. Daarentegen stijgt de voorziening persoonlijk budget met € 55k.

De stijging van de kortlopende schulden bedraagt € 692k, dit wordt met name veroorzaakt door de in 2023 ontvangen subsidies Vrijroosteren Leraren, Verbetering Basisvaardigheden en School en Omgeving. Daarnaast zijn de belastingen en premie sociale verzekeringen toegenomen met € 101k ten opzichte van voorgaand jaar, dit komt door enerzijds meer personeel en anderzijds de loonstijging van 10% per juli 2023.

7.5 Kengetallen per 31 december 2023

Financiële kengetallen	2023	2022	2021	2020	2019	Norm
Solvabiliteit 1						
Eigen vermogen/totaal passiva	0,46	0,54	0,50	0,50	0,54	< 0,50 (*)
Solvabiliteit 2						
Eigen vermogen incl. voorzieningen/totaal passiva	0,58	0,69	0,73	0,69	0,75	< 0,30
Liquiditeit						
Vorderingen+liquide middelen/kortlopende schulden	1,68	2,57	3,05	2,57	3,31	< 0,75
Liquiditeit						
Absolute omvang	€ 3.943.475	€ 4.557.638	€ 3.995.332	€ 4.171.275	€ 3.847.945	€ 100.000,-
Rentabiliteit						
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering/totale baten	-0,03	0,02	-0,02	0,19	-1,00	-
Weerstandvermogen						
(Eigen vermogen +/- materiële vaste activa)/rijksbijdragen	0,07	0,16	0,16	0,23	0,30	< 0,05 (*)
Weerstandvermogen						
Eigen vermogen/rijksbijdragen	0,20	0,25	0,26	0,31	0,35	< 0,05 (*)
Mogelijk bovenmatig vermogen						
https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/toezicht-op-publiek-eigen-vermogen/rekenhulp-signaleringswaarde	1,09	1,67	1,48	1,65	nvt	> 1,00
Huisvestingsratio						
Afschrijvingskosten gebouwen en terreinen + huisvestingslasten/totale lasten	0,05	0,05	0,05	0,12	0,07	> 0,10 (*)

(*) Deze kengetallen worden door de Inspectie van het Onderwijs vanaf 2021 niet langer gebruikt als norm. Omdat Ir. Lely Lyceum deze norm altijd als interne norm heeft gebruikt, zijn deze gelijk gebleven.

Ondanks een algemeen beeld dat de kengetallen lager liggen dan de afgelopen jaren, verkeert Ir. Lely Lyceum in een financieel gezonde positie.

Het kengetal mogelijk bovenmatig vermogen neemt ten opzichte van 2022 flink af. Een belangrijke oorzaak betreft de ontvangen subsidie NPO (€ 1,1 miljoen) welke per juli 2023 afliep terwijl de besteding in het schooljaar 2023/2024 nog wordt voortgezet. Als het kengetal mogelijk bovenmatig vermogen voor deze bestemmingsreserve wordt gecorrigeerd komt de ratio uit op 0,87 per 31 december 2023. In de continuïteitsparagraaf is zichtbaar dat dit kengetal in de komende jaren nog verder zal afnemen.

De liquiditeit is in de afgelopen jaren hoog geweest. Ook zijn de liquide middelen in absolute zin hoog in relatie tot de norm van de Inspectie van het Onderwijs. In de liquiditeitsbegroting die in de continuïteitsparagraaf is opgenomen is zichtbaar dat Ir. Lely Lyceum in 2024 een lening van de gemeente Amsterdam ontvangt. Deze is verkregen voor de in 2023 uitgevoerde verduurzamingsmaatregelen.

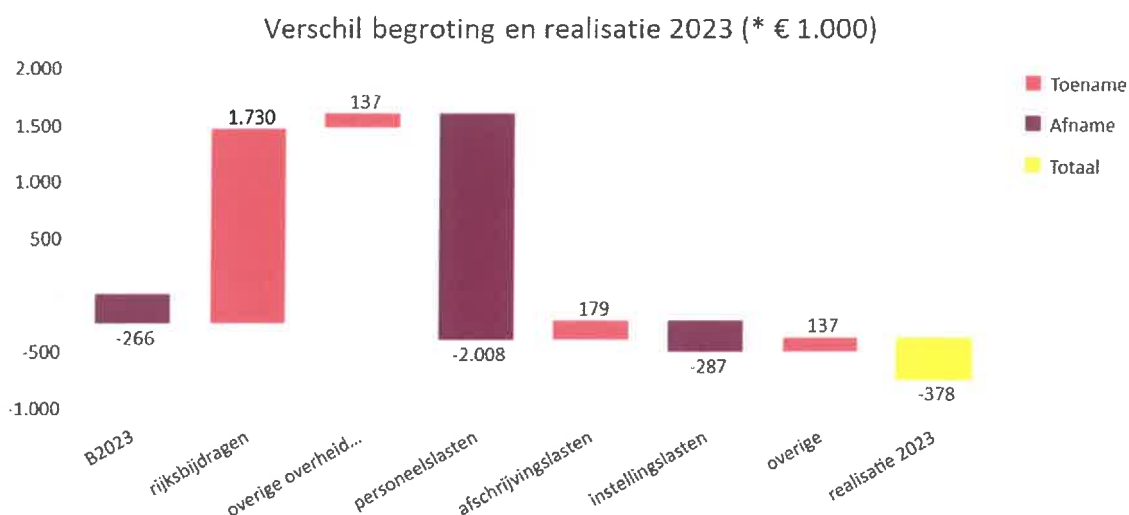
7.6 Staat van baten en lasten over 2023

Staat van baten en lasten	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
Rijksbijdragen	13.586.740	11.856.600	12.443.074
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	236.559	100.000	144.737
Overige baten	686.719	604.900	401.021
Baten	14.510.018	12.561.500	12.988.832
Personeelslasten	12.097.665	10.089.200	10.320.114
Afschrijvingen	202.640	381.600	239.304
Huisvestingslasten	783.716	789.200	681.306
Overige lasten	1.841.504	1.555.000	1.515.399
Lasten	14.925.525	12.815.000	12.756.123
Saldo financiële baten en lasten	36.529	-12.000	-9.070
Resultaat	-378.978	-265.500	223.640

Over 2022 was een negatief saldo van € 101k begroot, de realisatie bedroeg uiteindelijk € 224k positief. Dit verschil werd met name verklaard door hogere bate NPO (€ 180k) en de in november nieuw vastgestelde subsidie werkdrukmiddelen (€ 161k niet uitgeput).

Voor 2023 was een negatief resultaat van € 266k begroot, de realisatie van € 379k negatief wordt in belangrijke mate verklaard door de cao stijging welke macro weliswaar volledig wordt gedekt maar micro (afhankelijk van samenstelling personeel en onderwijs) niet perse dekkend is en het feit dat er meer inzet benodigd was op een groter aantal kleine klassen (dan begroot) als gevolg van de nieuwe instroom.

7.6.1 Realisatie 2023 versus begroting 2023

Rijksbijdragen

De ontvangen subsidies OCW zijn € 1.769k hoger dan begroot. Voor € 625k betreft dit de prijsbijstelling van de basisbekostiging. Het tweede element is de subsidie arbeidsmarkttoelage waarvan ten tijde van de begroting nog niet bekend was of deze doorgezet zou worden voor het schooljaar 2023/2024. Uit voorzichtigheid waren deze baten (€ 371k) niet begroot. Als laatste is in de begroting de overgangsbekostiging abusievelijk als negatief bedrag verwerkt terwijl dit een bate van € 300k bedroeg.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn € 105k hoger, dit betreft de bate uit hoofde van de subsidie Erasmus+. Dit predicaat is in het voorjaar van 2023 ontvangen en in de begroting niet opgenomen.

Personeelslasten

De personele lasten zijn € 2.008k hoger dan verwacht. De twee belangrijkste oorzaken hiervoor is de wijziging van de cao (€ 800k) en een grotere inzet van zowel OP als OOP (€ 855k). Een deel van deze grotere inzet wordt gedragen uit incidentele subsidies. Dit geldt tevens voor een deel van de hogere inhuur van externen (€ 219k). Daarnaast is hogere inzet van een aantal externen nodig geweest ter ondersteuning van staffunctionarissen (€ 119k).

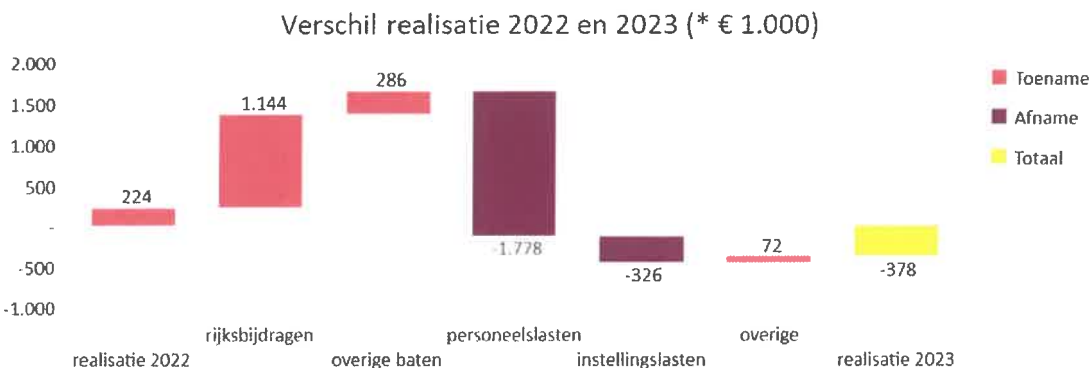
Afschrijvingslasten

De afschrijvingen zijn € 179k lager dan begroot. In algemene zin geldt dat er later in het jaar is geïnvesteerd dan in de begroting was aangenomen. Door het uitvoeren van werkzaamheden vanuit verduurzaming zijn de investeringskosten van de verlichting lager uitgevallen. Daarnaast zijn een aantal investeringen naar 2024 of verder uitgesteld omdat de technische staat nog voldoende was.

Instellingslasten

De instellingslasten zijn € 287k hoger dan verwacht. Dit komt met name doordat de kosten van de leerlingenactiviteiten (€ 217k) hoger zijn dan begroot. Hier staan subsidies als School en Omgeving, Stichting Verzeker Je Toekomst, Samenwerkingsverband en Erasmus+ één op één tegenover (€ 151k). De resterende afwijking betreft relatief kleine afwijkingen op meerdere kostencategorieën.

7.6.2 Realisatie 2023 versus realisatie 2022

Rijksbijdragen

De toename van de rijksbijdragen wordt verklaard door de hogere basisbekostiging als gevolg van een stijging van de leerlingen en de prijsbijstelling. Van het SWV is € 33k minder ontvangen dan vorig jaar.

Overige baten

De stijging van de overige baten wordt in belangrijke mate ingegeven door de subsidie School en Omgeving voor € 213k. Daarnaast zijn meer gemeentelijke subsidies ontvangen waaronder de subsidie via de Stichting Verzeker Je Toekomst (€ 30k).

Personeelslasten

De hoger personele kosten worden met name veroorzaakt door hogere loonkosten (€ 1.778k). Dit betreft enerzijds een prijsstijging in verband met de vigerende cao (+10%) en anderzijds een hogere inzet van personeel als gevolg van de leerlingenstijging. Een derde element hierbij is een toenemend ziekteverzuim wat leidt tot hogere kosten van het zieke personeel alsook de vervanging hiervan (€ 73k). Daarentegen zijn dit jaar de diverse onttrekkingen en vrijvallen van de personele voorzieningen dit jaar per saldo hoger dan de benodigde dotaties waardoor hier een positief verschil van € 265k zichtbaar is ten opzichte van 2022.

Instellingslasten

De stijging van de instellingslasten wordt voor € 326k verklaard door hogere kosten als gevolg van leerlingactiviteiten. Dit betreffen zowel de private activiteiten (€ 88k) als de kosten voor diverse subsidies (€ 130k) in de vorm van activiteiten of bijvoorbeeld het verzorgen van het schoolontbijt. Daarnaast zijn de kosten voor advies € 44k hoger dan vorig jaar in verband met advisering ten aanzien van (het onderzoek naar) de bestuurlijke fusie alsook de kosten voor PR (€ 45k) als gevolg van éénmalige kosten voor het nieuwe Schoolplan en bijbehorende publicatiematerialen.

7.7 Ontwikkelingen in huisvesting en duurzaamheid

7.7.1 Ontwikkelingen in de huisvesting

Het beleid is op twee pijlers gestoeld:

- tijdige vervanging zodat het onderwijsproces en de daaraan ondersteunende processen ongestoord voortgang kunnen vinden;
- kwalitatieve verbetering van het onderwijsproces en de daaraan ondersteunende processen, zodat het onderwijs verbetert en de ondersteunende processen efficiënter en effectiever kunnen plaatsvinden.

Jaarlijks passen we hierop de investeringsbegroting aan. Deze belooft vier jaren voortschrijdend. In de meerjarenbegroting maken we de effecten daarvan zichtbaar in de ontwikkeling van de afschrijvingen en liquiditeiten.

Het schoolgebouw is oud en feitelijk economisch en bouwtechnisch afgeschreven. Er zijn veel kwetsbare plekken. Dat maakt het onderhoud van het pand een blijvend punt van zorg. De hoge materiaalkosten en lange levertijden hebben het uitvoeren van onderhoud een aantal keren bemoeilijkt. Ook de beperkte beschikbaarheid van uitvoerders speelde hierbij een rol. Onderhoud dat in 2023 is uitgevoerd betreft onder andere herstel van deuren en kozijnen.

7.7.2 Ontwikkelingen met betrekking tot duurzaamheid

In 2023 zijn ruim 500 zonnepanelen bevestigd op het dak van onze gymzalen. Het bijzondere is dat wij een van de weinige scholen zijn die mogen terugleveren aan het stroomnet en in die zin ook wat kunnen 'terugverdienen'. De echte financiële prikkers zit natuurlijk in de energiebesparing. We hebben eind 2023 al gezien dat het verbruik lager ligt dan voorheen. De bekostiging wordt gefinancierd door een speciale 'duurzaamheidslening' bij de Gemeente Amsterdam, onder gunstige voorwaarden. Andere maatregelen die in 2023 zijn verricht betreffen verdere isolatie van het pand en het vervangen van de lichtbronnen door LED-verlichting.

7.7.3 Toekomstige ontwikkelingen in huisvesting en duurzaamheid

In het jaarplan voor 2024 zijn onderstaande gewenste ontwikkelingen opgenomen.

- Eigentijdse voorzieningen:

Voor de renovatie van de kantine en ISC is een ontwerp gemaakt. De verwachting is dat in 2024 verdere bouwkundige voorbereidingen worden getroffen en uitvoering plaats vindt eind 2024, begin 2025.

- Renovatie gevels:

Wegens een constructiefout moet een deel van de gevel hersteld worden. Deze was in 2014 aangebracht en zal naar verwachting onder garantie hersteld worden. De renovatie houdt ook de isolatie van de spouwmuur in.

8 STERK IN TOEKOMST

8.1 Continuïteitsparagraaf en financiële vertaling van toekomstig beleid

Jaarlijks evalueren we onze doelstellingen, herijken deze en waar nodig stellen wij bij. In onze jaarplannen maken we dat zichtbaar en vertalen dat vervolgens in de meerjarenbegroting. De doelstellingen die wij onszelf voor 2024 hebben gesteld zijn in de afzonderlijke hoofdstukken behandeld. Deze doelstellingen komen tot stand aan de hand van het Schoolplan 2023-2026.

Deze strategische koers is voor het eerst verwerkt in de meerjarenbegroting voor de periode 2024 tot en met 2027. Deze is in de continuïteitsparagraaf opgenomen en toegelicht. Hieronder geven we vanuit deze meerjarenbegroting een overzicht van de kengetallen: aantallen leerlingen en aantallen fte's. Aansluitend presenteren wij het financiële overzicht over deze jaren.

Bij al deze overzichten is het besef belangrijk dat hoe verder weg de toekomst gelegen is, hoe lastiger deze is te begroten. De jaren 2024 en 2025 kunnen wij op basis van aannames inschatten, maar effecten van beleid en van nu nog onbekende ontwikkelingen de komende jaren zijn ongewis. De jaren 2026 en 2027 zijn dan ook meer indicatief bedoeld dan sturend.

8.2 A: Gegevensset

8.2.1 A1: Kengetallen – leerlingenaantallen

Leerlingenaantallen	2022	2023	2024	2025	2026	2027
per 1 oktober	1.115	1.186	1.273	1.332	1.372	1.375

N.B. De weergegeven leerlingenaantallen zijn de aantallen per peilmoment 1 oktober van het jaar 2022. Vanaf 2023 betreft het een prognose van de leerlingen per 1 oktober. Het aantal leerlingen per 31 december wijkt beperkt af van deze gegevens.

Als gevolg van een consistente instroom eerstejaars leerlingen begint de school langzaam 'op te vullen'. Dat wil zeggen dat de groei die in de komende jaren zichtbaar is, niet zozeer wordt ingegeven door een grote instroom (deze wordt al een paar jaar op 225 gemaximeerd) maar doordat deze instroom komend schooljaar voor het eerst de bovenbouw bereikt. Klassen worden hierdoor beter bezet en het personeel en de middelen daarmee meer efficiënt ingezet. Als gevolg van de diverse stromen en niveaus die door Lely worden aangeboden is deze efficiency van groot belang om het aanbod te kunnen blijven continueren.

8.2.3 A1: Kengetallen – personeel

Personele bezetting in FTE	2022	2023	2024	2025	2026	2027
bestuur	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
OP	78,65	94,21	86,48	85,77	88,95	87,25
OOP	30,42	27,11	29,34	29,34	29,34	29,34
totaal	110,07	122,32	116,82	116,11	119,29	117,59

N.B. De weergegeven fte's betreft voor 2022 en 2023 de stand op 31 december. De aantallen vanaf 2024 betreft het begrote aantal fte's.

Ratio's	2022	2023	2024	2025	2026	2027
leerling/OP	14,18	12,59	14,72	15,53	15,42	15,76
leerling/OOP en bestuur	35,49	42,19	41,96	43,90	45,22	45,32
leerling/totaal personeel	10,13	9,70	10,90	11,47	11,50	11,69

De interne richtlijn is een ratio OP/leerlingen van 1 fte op 15 leerlingen en voor OOP is deze 1 fte op 50 leerlingen. In verband met de gelden NPO heeft deze ratio de afgelopen jaren voor het OP lager gelegen. In 2024 is een herstel richting het aantal van 15 zichtbaar. Dit houdt verband met het feit dat per einde schooljaar 2023/2024 de middelen NPO volledig zijn besteed. Met ingang van het schooljaar 2024/2025 neemt de ratio daarom toe.

De ratio voor het OOP is ook lager dan de interne norm in de afgelopen twee jaren. Dit komt onder andere doordat het personeel voor lesondersteuning en personeel voor staffuncties beide onder dit ratio vallen. Deze combinatie is weliswaar gebruikelijk maar geeft ook een enigszins vertroebeld beeld omdat de OOP'ers staf met name voor het personeel en de bestuurlijke verantwoordelijkheden taken verrichten die niet direct in relatie staan tot de leerlingen. Daarnaast wordt een deel van de inzet van het OOP momenteel gefinancierd met subsidies waardoor deze ratio lager is dan op basis van enkel de structurele middelen.

8.2.4 A2: Meerjarenbalans

Balans	Realisatie 31-12-2023	Begroot 31-12-2023	Begroot 31-12-2024	Begroot 31-12-2025	Begroot 31-12-2026	Begroot 31-12-2027
Materiële vaste activa	1.865.739	2.625.818	2.691.100	3.104.300	3.200.100	3.263.200
Vaste activa	1.865.739	2.625.818	2.691.100	3.104.300	3.200.100	3.263.200
Vorderingen	408.217	241.000	334.000	334.000	334.000	334.000
Liquide middelen	3.943.475	1.904.462	2.694.300	2.291.900	2.480.200	2.735.400
Vlottende activa	4.351.692	2.145.462	3.028.300	2.625.900	2.814.200	3.069.400
Activa	6.217.431	4.771.280	5.719.400	5.730.200	6.014.300	6.332.600
Algemene reserve	1.316.975	1.362.415	930.100	978.100	1.310.300	1.682.400
Bestemmingsreserve publiek	1.170.433	807.446	565.700	565.700	565.700	565.700
Bestemmingsreserve privaat	380.456	451.183	432.600	432.600	432.600	432.600
Eigen vermogen	2.867.864	2.621.043	1.928.400	1.976.400	2.308.600	2.680.700
Voorzieningen	756.186	930.238	956.600	1.024.400	1.094.500	1.157.900
Voorzieningen	756.186	930.238	956.600	1.024.400	1.094.500	1.157.900
Leningen o/g			246.200	179.400	113.600	48.800
Lang vreemd vermogen	-	-	246.200	179.400	113.600	48.800
Kortlopende schulden	2.593.380	1.220.000	2.588.200	2.550.000	2.497.600	2.445.200
Vreemd vermogen	2.593.380	1.220.000	2.588.200	2.550.000	2.497.600	2.445.200
Passiva	6.217.431	4.771.280	5.719.400	5.730.200	6.014.300	6.332.600

De mutaties in de balans zien met name toe op de materiële vaste activa, het eigen vermogen en de voorzieningen. Nieuw opgenomen is de post lang vreemd vermogen.

De mutaties van de vaste activa betreffen de investeringen uit hoofde van ICT, groot onderhoud en reguliere vervangingsinvesteringen. De kortlopende vorderingen blijven ongewijzigd, verondersteld wordt dat hier geen majeure wijzigingen in plaats vinden. Het saldo van de liquide middelen wijzigt aan de hand van de overige mutaties en vormt daarmee feitelijk de sluitpost van de balans.

De wijzigingen in de algemene reserve houden verband met de reguliere (verwachte) exploitatieresultaten. De publieke bestemmingsreserve neemt af in zowel 2023 als 2024 als gevolg van de aanwending van de bestemmingsreserve NPO. Verondersteld wordt dat er geen (negatief) resultaat zichtbaar is in de private activiteiten.

De verwachting is dat de personele voorzieningen in de komende jaren consequent stijgen. Met name de opbouw van de (sinds 2023) 90 uren individueel keuzebudget zijn hier debet aan. Overigens wordt ook rekening gehouden met een jaarlijks toenemende onttrekking van deze voorziening. Per saldo zullen de voorzieningen echter toenemen.

Met ingang van 2024 is lang vreemd vermogen opgenomen in verband met een lening die bij de gemeente Amsterdam is aangevraagd als financiering voor de investering in zonnepanelen die in 2023 heeft plaatsgevonden.

De kortlopende schulden stijgen met ongeveer € 700k. Dit houdt verband met een investeringssubsidie die naar alle waarschijnlijkheid door OCW toegekend gaat worden. Deze investeringssubsidie heeft tot doel om het gebouw qua veiligheid en uitstraling een impuls te geven om zo bij te dragen aan de kanselijkheid van de leerlingen van Ir. Lely Lyceum. Het voornemen is om deze gelden in 2024 en 2025 te gebruiken om bepaalde delen van het gebouw te revitaliseren.

Financiële kengetallen	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Norm
Solvabiliteit 1							
Eigen vermogen/totaal passiva	0,54	0,46	0,34	0,34	0,38	0,42	< 0,50 (*)
Solvabiliteit 2							
Eigen vermogen incl. voorzieningen/totaal passiva	0,69	0,58	0,50	0,52	0,57	0,61	< 0,30
Liquiditeit							
Vorderingen+liquide middelen/kortlopende schulden	2,57	1,68	1,17	1,03	1,13	1,26	< 0,75
Liquiditeit							
Absolute omvang	€ 4.557.638	€ 3.943.475	€ 2.694.300	€ 2.291.900	€ 2.480.200	€ 2.735.400	€ 100.000,-
Rentabiliteit							
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering/totale baten	0,02	-0,03	-0,05	0,00	0,02	0,02	-
Weerstandvermogen							
(Eigen vermogen -/- materiële vaste activa) /rijksbijdragen	0,16	0,07	-0,05	-0,07	-0,06	-0,04	< 0,05 (*)
Weerstandvermogen							
Eigen vermogen /rijksbijdragen	0,25	0,20	0,13	0,13	0,14	0,16	< 0,05 (*)
Mogelijk bovenmatig vermogen							
https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/toezicht-op-financieel-beheer/toezicht-op-publiek-eigen-vermogen/rekenhulp-signalering#swaarde	1,67	1,09	0,75	0,55	0,48	0,47	> 1,00
Huisvestingsratio							
Afschrijvingskosten gebouwen en terreinen + huisvestingslasten/totale lasten	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06	0,06	> 0,10 (*)

(*) Deze kengetallen worden door de Inspectie van het Onderwijs vanaf 2021 niet langer gebruikt als norm. Omdat Ir. Lely Lyceum deze norm altijd als interne norm heeft gebruikt, zijn deze gelijk gebleven.

Momenteel wordt het nieuwe risicomangementbeleid opgesteld, over 2023 wordt op basis van alle voormalige en vigerende kengetallen van Inspectie van het Onderwijs een toelichting gegeven. Ten opzichte van afgelopen jaren wordt het kengetal weerstandsvermogen nu op twee manieren berekend. Voorheen werd de boekwaarde van de materiële vaste activa in mindering gebracht op het eigen vermogen. Echter nu dat de kosten voor groot onderhoud worden geactiveerd en het eigen vermogen daarmee een financieringsfunctie kent, wordt ook deze voortaan meegerekend en zichtbaar gemaakt.

Vanaf het jaar 2021 is Ir. Lely Lyceum de groei van de leerlingen elk jaar opnieuw (voor vijf maanden) aan het voorfinancieren. Dit vraagt een slagkracht van de liquiditeitspositie en het eigen vermogen die Ir. Lely Lyceum ook goed heeft kunnen leveren. De subsidie NPO die in de jaren 2021 tot en met 2023 is ontvangen, heeft hier in belangrijke mate aan bijgedragen. Vanaf 2024 is zichtbaar dat het wegvallen van deze subsidie in combinatie met een voortzettende voorfinanciering en de relatief inefficiënte klassen een zwaardere wissel trekt op onze liquiditeit en overige kengetallen dan geheel wenselijk.

Het kengetal solvabiliteit 1 ligt naar alle waarschijnlijkheid vanaf eind 2023 onder de voormalige ondergrens van Inspectie van het Onderwijs. De afname van dit kengetal ligt gelegen in externe financiering die vanaf 2024 in de meerjarenbegroting is verwerkt (lening voor € 246k en investeringssubsidie Masterplan Zuidoost voor € 700k). In meerjarenperspectief is zichtbaar dat dit kengetal herstelt als deze externe financieringsstructuren worden terugbetaald c.q. gebruikt. De ondergrens van het kengetal solvabiliteit 2 (0,3) komt in geen enkel jaar in zicht. De laagste verwachte waarde is 0,50 in 2024.

De liquiditeitspositie wordt op twee manieren beoordeeld. Er wordt gekeken naar een ratio (niet kleiner dan 1,0) en een totale omvang van de liquide middelen. Weliswaar komt de liquiditeitspositie eind 2025 in de buurt van de ondergrens met 1,03, de omvang van de liquide middelen komt geen enkel jaar in de buurt van de € 100.000,-. De reden dat in deze meerjarenbegroting een liquiditeitspositie zo dicht bij de grenswaarde wordt geaccepteerd voor 2025 is dat in de jaren daarop een snel herstel zichtbaar is.

De gemiddelde rentabiliteit voor een schoolbestuur dient nihil te zijn. Voor het meerjarenperspectief 2024-2027 wordt rond dit kengetal gepresteerd. Het totale begrotingstekort voor 2024 bedraagt € 780k. De nog te besteden subsidie NPO in de eerste zeven maanden van dit schooljaar is € 507k op basis van de bestemmingsreserve per 31 december 2023. In de meerjarenbegroting is in de inzet van eigen en extern personeel de afsluiting van NPO doorgerekend met ingang van het schooljaar 2024/2025. Daarmee is het structurele negatieve resultaat € 274k wat voor een deel door de vijf maanden voorfinanciering wordt veroorzaakt. Daarmee wordt de redelijk zware negatieve rentabiliteit voor het jaar 2024 geaccepteerd.

In de afgelopen jaren is meerdere malen (onder andere ook met Inspectie van het Onderwijs) gesproken over het eigen vermogen van Ir. Lely Lyceum. Tot en met 2022 was het werkelijke eigen vermogen hoger dan het normatieve eigen vermogen van deze streefwaarde. Vanaf 2023 is zichtbaar dat deze streefwaarde onder de 1,0 komt te liggen. De laagste waarde is 0,47. In het risicomangementbeleid dat momenteel onderhanden is zal een uitspraak worden gedaan over de wenselijke hoogte van het eigen vermogen, onder andere in relatie tot deze streefwaarde.

Afgeleid van de verwachtingen en ontwikkelingen van de financiële posities en stromen, is de volgende meerjaren liquiditeitsprognose opgenomen:

Meerjarenliquiditeitsbegroting	Realisatie 31-12-2023	Begroot 31-12-2023	Begroot 31-12-2024	Begroot 31-12-2025	Begroot 31-12-2026	Begroot 31-12-2027
Kasstroom uit operationele activiteiten						
Saldo Baten en Lasten	-415.507	-253.500	-803.300	29.200	312.900	349.000
<i>Aanpassing voor:</i>						
Afschrijvingen	202.640	381.600	308.200	419.300	486.800	596.900
Mutaties voorzieningen	-149.964	13.500	36.900	67.800	70.100	63.400
	52.676	395.100	345.100	487.100	556.900	660.300
<i>Verandering in vlottende middelen:</i>						
Vorderingen	-74.254	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	692.208	0	687.000	-38.200	-52.400	-52.400
	617.954	0	687.000	-38.200	-52.400	-52.400
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	255.123	141.600	228.800	478.100	817.400	956.900
Ontvangen interest	36.529	0	28.300	22.800	22.300	25.100
Betaalde interest	0	-12.000	-5.000	-4.000	-3.000	-2.000
	36.529	-12.000	23.300	18.800	19.300	23.100
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	291.652	129.600	252.100	496.900	836.700	980.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten						
Nieuw opgenomen leningen	0	0	314.000	0	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0	-99.600	-98.100	-96.600	-95.100
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-	214.400	-98.100	-96.600	-95.100
Kasstroom uit investeringsactiviteiten						
Investerings in materiële vaste activa	-1.018.670	-1.759.700	-1.024.200	-832.500	-582.600	-660.000
Vrijval voorziening groot onderhoud	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen in materiële vaste activa	112.854	0	0	0	0	0
Overige inv. in financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-905.816	-1.759.700	-1.024.200	-832.500	-582.600	-660.000
Mutatie liquide middelen	-614.163	-1.630.100	-557.700	-433.700	157.500	224.900

8.2.5 A2: Meerjaren staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten	Realisatie 2023	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Rijksbijdragen	13.586.740	11.856.600	14.650.100	14.881.200	15.338.000	15.697.300
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	236.559	100.000	96.500	96.000	96.000	96.000
Overige baten	686.719	604.900	598.200	530.000	533.700	552.000
Baten	14.510.018	12.561.500	15.344.800	15.507.200	15.967.700	16.345.300
Personeelslasten	12.097.665	10.089.200	13.115.700	12.472.000	12.581.700	12.785.700
Afschrijvingen	202.640	381.600	308.200	419.300	486.800	596.900
Huisvestingslasten	783.716	789.200	764.300	728.200	736.800	746.100
Overige lasten	1.841.504	1.555.000	1.959.900	1.858.500	1.849.500	1.867.600
Lasten	14.925.525	12.815.000	16.148.100	15.478.000	15.654.800	15.996.300
Saldo baten en lasten	-415.507	-253.500	-803.300	29.200	312.900	349.000
Saldo financiële baten en lasten	36.529	-12.000	23.300	18.800	19.300	23.100
Resultaat	-378.978	-265.500	-780.000	48.000	332.200	372.100

Rijksbijdragen

De komende jaren stijgt de rijksbijdrage als gevolg van een stabiel ingerekende instroom eerstejaars wat leidt tot een stijging van de basisbekostiging. Tegelijkertijd wordt uit voorzichtigheid rekening gehouden met een daling van de subsidieregelingen Arbeidsmarkttoelage en Basisvaardigheden. Deze worden naar verwachting in 2025 respectievelijk 2026 onderdeel van de structurele bekostiging van OCW. Het is goed mogelijk dat de indicatoren hierdoor wijzigen waardoor beide subsidies voor 50% van de huidige baten worden ingerekend vanaf het schooljaar 2025/2026.

Overige baten

De overige baten nemen in 2024 nog éénmaal toe daarna is een daling zichtbaar. Het gemeentelijk beleid wordt in 2025 herzien waardoor momenteel niet met zekerheid kan worden verondersteld dat de huidige middelen doorgezet blijven worden. Daarnaast stopt de subsidie School en Omgeving in principe met ingang van het schooljaar 2025/2026. De veronderstelling is dat de subsidies voor studiebegeleiding en talentontwikkeling zoals weergegeven in ons Maatwerkprogramma worden voortgezet.

Personele lasten

Als gevolg van de ontwikkeling van de leerlingenaantallen in de komende jaren is het de verwachting dat de klassen voller worden (met vastgestelde maxima per niveau en jaar) waardoor de groei van leerlingen niet zichtbaar is in een groei van de kosten voor personeel. Sterker nog, Ir. Lely Lyceum moet in staat zijn om de diverse stromen en niveaus zodanig aan te bieden dat dit op een structurele wijze betaalbaar is. Hiervoor is het van belang dat strikter naar de kerntaak van de docenten wordt gekeken en een aantal taken naar het OOP zal verschuiven. Bij het opstellen van de begroting moest dit onderzoek nog starten waardoor deze verwachte ontwikkeling nog niet is doorgerekend. Ten tijde van het schrijven van het jaarverslag worden de gesprekken hierover gevoerd met de (P)MR. Noodzakelijk is in ieder geval dat met ingang van het schooljaar 2024/2025 een daling van de inzet en daarmee de kosten wordt gerealiseerd.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingslasten zijn gebaseerd op de MIP voor de reguliere vervangingsinvesteringen van alle activa en de MOP voor de uitgaven van groot onderhoud. Omdat Ir. Lely Lyceum nog in deze systematiek (toepassing sinds 2022) van activeren en afschrijven moet “ingroeien” is de afschrijvingslast van deze categorie activa nog redelijk beperkt merkbaar in de exploitatie. Wel is een constant stijgend beeld zichtbaar.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten nemen in de komende jaren juist licht af. Dit als gevolg van de vastgelegde contractprijzen voor gas en elektra tot en met 2025. In 2026 en 2027 zijn deze kosten voorzichtigheidshalve gelijk gehouden aan 2025. Daarnaast is de verwachting dat het onderhoud en de overige huisvestingslasten zullen stijgen met een indexatie van 3% voor 2024 en 2025 en 2% voor 2026 en 2027.

Overige instellingslasten

De overige lasten stijgen in 2024 stijgen als gevolg van leerlingenactiviteiten uit hoofde van de subsidies Basisvaardigheden en Schoolmaaltijden (totaal € 230k). De subsidie Schoolmaaltijden is enkel voor 2024 ingerekend waardoor deze lasten daarna weer afnemen. De leerlingenactiviteiten uit hoofde van de subsidie Basisvaardigheden wordt in meerjarenperspectief passend bij de baten ingezet. De kosten van schoolboeken, private kosten en de leerling ICT licenties nemen evenredig toe met de stijging van de leerlingen.

8.3 B: Overige rapportages

8.3.1 B1: Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Ir. Lely Lyceum maakt gebruik van een integrale P&C-cyclus waarin de verschillende processen en hun onderlinge verwevenheid zijn opgenomen met als tweeledig doel om tijdig te anticiperen op de ontwikkelingen in het primaire proces en te voldoen aan de verplichtingen die Ir. Lely Lyceum heeft om op een goede wijze de beheersing van de organisatie in te richten en hier verantwoording over af te kunnen leggen.

Als definitie van risicomanagement kiezen we voor de volgende formulering: risicomanagement is het geheel van activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en het beheersen van risico's.² Risico is daarbij omschreven als het effect van onzekerheid op doelstellingen. Risico's zijn uit de aard der zaak voorstelbaar, maar niet voorspelbaar. In dat laatste geval spreken we niet van risico's, maar van managementissues. Deze dienen binnen de organisatie/de bedrijfsvoering te worden opgevangen c.q. verwerkt.

Risicobeheersing pakken we langs drie lijnen aan:

- Formuleren van risicomanagement en implementatie daarvan.
- Verankering van risicomanagement binnen projecten.
- Zorgen dat de basis op orde is: borging van checks and balances langs de “three lines of defence”.

---

² Bron: Naris

Bij de start van het schooljaar 2023/2024 is het nieuwe Schoolplan 2023-2026 goedgekeurd en vastgesteld. Aan de hand van dit Schoolplan is in het najaar 2023 het Jaarplan 2024 opgesteld, in de eerste maanden van 2024 is dit Jaarplan gefinaliseerd. In het Jaarplan zijn de acties en gewenste resultaten verwerkt. In een eerder stadium in 2023 is onder de schoolleiding en staffunctionarissen een risico-inventarisatie uitgevoerd waarbij een vijftigtal veel voorkomende risico's in het onderwijs zijn gescoord op kans en impact. Momenteel worden de resultaten van de risico-inventarisatie en het Jaarplan geïncorporeerd en wordt daarnaast een analyse opgesteld van het benodigde buffervermogen wat gaat resulteren in school eigen signaleringswaarden voor bijvoorbeeld het weerstandsvermogen, solvabiliteit en liquiditeit. In grove lijnen is het nieuwe risicomangementbeleid met inachtneming van dezelfde processtappen als zes jaar geleden opgesteld:

- *Contextanalyse*: hoe ziet de omgeving van de school eruit en wat zijn onze (strategische) doelstellingen;
- *Risico-identificatie*: welke risico's zijn voorstelbaar die deze doelstellingen kunnen beïnvloeden, verdeeld in vier categorieën volgens COSO II³;
- *Risicoanalyse*: wat kan de impact zijn van deze risico's en hoe groot is de kans dat ze zich voor doen en als ze zich voordoen, wat is dan de impact. Deze weging (kans x impact) heeft geleid tot prioritering: risico's met hoge prioriteit, risico's met gemiddelde prioriteit en risico's met lage prioriteit;
- *Risicobeheersing*: bij alle hoge risico's en gemiddelde risico's worden beheersmaatregelen geformuleerd, gericht op minimaliseren van de kans en/of de impact, verleggen van het risico of voorkomen dat het risico zich voordoet en bezien welk restrisico er bestaat. Daarbij is vervolgens ingeschat of dat restrisico aanvaardbaar is. Bij de lage risico's is ingeschat of ze aanvaardbaar zijn en er derhalve geen beheersmaatregelen noodzakelijk zijn, dan wel (als ze niet aanvaardbaar zijn) welke beheersmaatregelen toch ingezet moeten worden.

8.3.2 B2: Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Deze paragraaf gaat in op de risico's zoals deze in 2023 zijn geïnventariseerd. We verdelen de risico's daarbij onder in risico's/onzekerheden op de aandachtsgebieden Strategie, Operationele activiteiten, Financiële positie, Financiële verslaggeving en Wet- en regelgeving.

Op het gebied van strategie

In de afgelopen vijf schooljaren is door het Ir. Lely Lyceum heel hard gewerkt aan het laten slagen van het nieuwe onderwijsconcept. Het aanbod is versmald door basis/kader af te stoten en verruimd door naast het reguliere onderwijs (van mavo t tot en met gymnasium) ook tweetalig onderwijs en technasium aan te bieden. Dit heeft een sterk effect geressorteed, ten opzichte van het schooljaar 20219/2020 zijn er nu 360 leerlingen meer. Naventant is ook het personeelsbestand gegroeid. De school staat goed bekend in Amsterdam(se netwerken). In het nieuwe Schoolplan 2023-2026 wordt ingezet op de bestendiging van deze strategische lijn. Als gevolg hiervan worden er op het gebied van strategie geen specifieke risico's onderkend.

De komende jaren wordt de focus vooral gelegd op enerzijds het bestuurlijke fusietraject met OSB wat momenteel in onderzoek is en een aantal interne managementissues waar in de volgende paragraaf op in wordt gegaan.

---

³ COSO is een wereldwijde standaard op het gebied van interne beheersing. In dit kader het COSO-rapport ontwikkeld, dat sinds haar eerste verschijning in 1992 is uitgegroeid tot een wereldwijd standaardwerk op het gebied van interne beheersing. Het oorspronkelijke COSO-rapport is in 2004 aangepast en uitgebreid als reactie op de trend dat organisaties in toenemende mate risicoanalyses uitvoeren als basis voor de inrichting van de organisatie en het systeem van interne beheersmaatregelen, het Enterprise Risk Management Framework (ERMF). Hiernaar wordt gerefereerd met COSO II.

Op het gebied van operationele activiteiten

Waar in de theorie van risicomanagement onderscheid wordt gemaakt naar risico's en managementissues is dat in deze paragraaf minder theoretisch gedaan. Een aantal managementissues kunnen, indien onvoldoende geadresseerd, uitgroeien tot een risico. Om deze reden zijn onderstaand zowel de risico's als managementissues opgenomen waar beheersmaatregelen voor opgezet zijn.

Deze risico's en managementissues worden in drie gebieden uiteen gezet:

1. Onderwijs
2. Personeel
3. Bedrijfsvoering

Onderwijs:

- De onderwijsresultaten blijken lager dan de streefwaarden van het bestuur/de inspectie
- De kwaliteit van het kwaliteitszorgsysteem is niet toereikend

Als gevolg van de coronacrisis waren in 2021 reeds de examenresultaten lager dan normaal gesproken. In 2022 heeft deze ontwikkeling zich voortgezet. Het plan van aanpak dat in het najaar van 2021 is opgesteld heeft daarmee onvoldoende meetbare effecten gehad. Ondanks de doorontwikkeling die in het schooljaar 2022/2023 heeft plaatsgevonden vielen ook de examenresultaten van dit schooljaar tegen. Op basis van het driejaarsgemiddelde scoort Ir. Lely Lyceum daarom nu voor havo en vwo onvoldoende. Met de start van het schooljaar 2023/2024 is Ir. Lely Lyceum, met ondersteuning van B&T, gestart met het project Leren Verbeteren. Daarnaast wordt met de subsidie Verbetering Basisvaardigheden met ingang van dit schooljaar tevens gewerkt aan het verbeteren van de basisvaardigheden ten aanzien van rekenen en taal. Deze beheersmaatregelen worden zowel door middel van de kwaliteitskalender als het Jaarplan gemonitord. De kwaliteitskalender is één van de beheersmaatregelen om het kwaliteitszorgsysteem te verbeteren. De verbeteropdracht van Inspectie van het Onderwijs is in het najaar van 2023 succesvol afgerond maar Ir. Lely Lyceum blijft werken aan een verdere doorontwikkeling. De inzet van de, vooralsnog, tijdelijke inhuur van een kwaliteitszorgmedewerker draagt hieraan bij.

Personeel:

- Er ontstaan zeer moeilijk vervulbare vacatures
- Het ziekteverzuim stijgt boven het landelijk gemiddelde
- De leiderschapsstijl van leidinggevend in de organisatie is (te) conflictueus of (te) conflict vermijgend
- Bij uitval van een persoon die een unieke staf- of managementfunctie bekleedt, is er geen achterwacht
- Meerdere personeelsleden blijken niet op hun taak berekend
- Medewerkers vertonen onvoldoende eigenaarschap in hun persoonlijke professionele ontwikkeling

De school is in de afgelopen twee schooljaren flink gegroeid. Deze groei gaat ook met wat groeipijnen ten aanzien van het personeel gepaard. De externe ontwikkeling ten aanzien van het personeelstekort op de arbeidsmarkt speelt Ir. Lely Lyceum daarbij tevens parten. Merkbare effecten zijn dat met name tijdelijke vacatures moeilijker in te vullen zijn en soms zeer lang open staan. In combinatie met een relatief hoog ziekteverzuim (in relatie tot het gemiddelde voor corona) van 9% neemt de (werk)druk toe op het onderwijsgevend personeel. Daarbij komt dat de fte's van staffunctionarissen in de afgelopen jaren (in verhouding tot het gestegen personeel) zijn afgenomen waardoor ook daar de werkdruk toe neemt. Omdat Ir. Lely Lyceum onderwijs aanbiedt in drie niveaus en drie stromingen zijn in de afgelopen jaren soms inefficiënte keuzes noodzakelijk geweest om dit aanbod te garanderen. Als gevolg hiervan zijn investeringen in staffunctionarissen ook niet altijd mogelijk geweest wat een verhoogd risico geeft op uitval zonder achterwacht. Met het tekort

op de arbeidsmarkt dat steeds voelbaarder is binnen de school wordt momenteel gekeken naar een aantal mogelijkheden om docenten weer zoveel mogelijk in hun primaire kerntaak in te zetten. Zodoende wordt zowel het risico ten aanzien van de kwaliteit van het onderwijs geadresseerd als het risico dat taken (waaronder het geven van onderwijs) niet worden uitgevoerd. Het professionaliseringplan dat Ir. Lely Lyceum aan het ontwikkelen is alsook het strategisch personeelsbeleid vormen de basis van de beheersmaatregelen ten aanzien van de mogelijke risico's van stijl van leidinggeven en onvoldoende eigenaarschap van de professionele ontwikkeling.

Bedrijfsvoering

- Het schoolgebouw belemmert de realisatie van de onderwijsambities
- Vertrouwelijke digitale informatie komt in verkeerde handen terecht

Het schoolgebouw van Ir. Lely Lyceum kent verschillende bouwjaren. De oudste delen zijn reeds volledig economisch afgeschreven maar komen op basis van het integraal huisvestingsplan van de gemeente nog niet in aanmerking voor renovatie. Als gevolg van de ouderdom van het pand en daarmee de verouderde indeling van het pand voorziet deze niet (altijd) in de behoefte van leerlingen en docenten. Door middel van het combineren van groot onderhoud met (relatief gezien) kleine verbouwingen wordt het pand zoveel als mogelijk aangepast naar de huidige onderwijsambities.

Ir. Lely Lyceum hecht aan een goede digitale veiligheid van de gegevens van de leerlingen en personeel en maakt hiertoe onder andere gebruik van een extern ingehuurde Functionaris Gegevensbescherming (FG). Deze geeft jaarlijks een beoordeling met betrekking tot de stand van zaken rondom informatiebeveiliging en privacy. In aansluiting op de aanbevelingen van de FG, zal de organisatie zich inzetten om de privacybewustwording van medewerkers verder te verhogen en eventuele hindernissen op dit gebied te adresseren vanuit een overkoepelende beleidsvisie waarin naast technische en procesmatige aspecten, ook het actief bevorderen van kennis- en bewustzijn wordt geadresseerd. Ook de toepassing van het Normenkader informatiebeveiliging en privacy voor het funderend onderwijs (IBP FO) dat vorig jaar is gepubliceerd vormt een belangrijke beheersmaatregel.

Risico's/onzekerheden op het gebied van de financiële positie

Jaarlijks wordt het effect van de meerjarenbegroting op de financiële positie zichtbaar gemaakt in de meerjarenbalans (zie paragraaf 8.2.4). Als gevolg van de afgelopen drie jaren van voorfinanciering daalt het eigen vermogen onder de € 3 miljoen, dat is aanvaardbaar en verantwoord. Dit wordt ook bevestigd door de financiële kengetallen, zie ook paragraaf 8.2.4. Door Ir. Lely Lyceum wordt vanaf het kalenderjaar 2024 gewerkt aan diverse maatregelen om de reguliere inzet zo goed mogelijk binnen de structurele middelen vorm te geven. Gepoogd wordt om de benodigde voorfinanciering (ook in 2024 en 2025) binnen deze structurele middelen op te vangen om het eigen vermogen niet verder af te laten nemen.

Risico's/onzekerheden op het gebied van de financiële verslaglegging

Al een aantal jaren laat de raad van toezicht zich schriftelijk door de business-controller informeren over de werking van de planning & control cyclus. De betreffende rapportage legt de raad van toezicht naast de bevindingen van de externe accountant vanuit de interim-controle. Beide rapportages sporen met elkaar en leiden tot de conclusies dat de kwaliteit van de interne organisatie, de planning & control cyclus en de daaruit voortkomende documenten voldoende is. Op dit vlak worden geen risico's/onzekerheden ingeschat.

Risico's/onzekerheden op het gebied van wet- en regelgeving

In het bestuurlijk overleg komen alle (voorstellen tot) besluit aan de orde. De rector-bestuurder, conrectoren, business-controller en staffunctionarissen hebben zitting in dit overleg. Continu aandachtspunt daarbij is het voldoen aan vigerende wet- en regelgeving. Waar eigen regelgeving noodzakelijk is (treasurystatuut, inkoopbeleid) wordt deze periodiek geëvalueerd en bijgesteld.

Het consequent toepassen van functiescheiding en het vier-ogen-principe maken fraude niet onmogelijk, maar wel moeilijk. Juist doordat het Ir. Lely Lyceum een kleine organisatie is, is het haast niet mogelijk dat zaken onzichtbaar blijven of tussen de wal en het schip vallen. Dit vergemakkelijkt de controle. Er zijn geen aanleidingen om op dit gebied risico's te onderkennen.

8.3.3 B3: Verslag toezichthoudend orgaan

Wij verwijzen u graag naar het volgende hoofdstuk, hoofdstuk 9, waarin de raad van toezicht over 2023 rapporteert.

9 VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

9.1 Introductie

De raad van toezicht wil ook dit jaar haar welgemeende waardering uitspreken aan alle medewerkers van het Ir. Lely Lyceum. Het was een bewogen jaar. Elke dag opnieuw is de ambitie om goed onderwijs aan te bieden aan onze leerlingen door betrokken medewerkers meer dan waargemaakt. Het lijkt zo voor de hand te liggen om dit te doen, maar het mag geen automatisme zijn. Op onze school is dat geenszins het geval en wordt dag in dag uit door betrokken medewerkers de hoogste inzet gedaan voor de leerlingen. Als raad van toezicht lezen we dat onder andere af aan opnieuw een groei van het aantal leerlingen en een positieve beoordeling van de Inspectie van het Onderwijs. Ook is de voorgenomen samenwerking met de Open Schoolgemeenschap Bijlmer meer prominent aan de orde geweest. Dit heeft ook van eenieder de nodige aandacht gevraagd in denken en doen. De betrokkenheid en inzet van alle medewerkers geeft de raad van toezicht veel vertrouwen voor de toekomst van de school en haar positie in Amsterdam Zuidoost in het bijzonder.

9.2 Code Goed Bestuur VO

Ir. Lely Lyceum heeft zich in zijn statuten gecommitteerd aan de Code Goed Onderwijsbestuur van de VO-raad. Dat geldt ook voor de raad van toezicht. De code is ingebed in de dagelijkse werkwijze van de raad van toezicht. De drie centrale uitgangspunten waarbinnen wordt gewerkt zijn het evenwicht tussen de 'zachte kant van goed bestuur' versus regels en richtlijnen, het dienen van de publieke belangen en het fungeren als knooppunt tussen de interne en externe omgeving. In de gesprekken met de rector-bestuurder is er aandacht voor de organisatiecultuur van het Ir. Lely Lyceum en de mate waarin deze cultuur het Ir. Lely Lyceum in staat stelt om het Schoolplan uit te voeren. Een onafhankelijke visie is hierbij van groot belang en wordt door middel van een kritische blik en informatievergaring gewaarborgd.

Er hebben zich gedurende 2023 geen situaties voorgedaan waarin de Code Goed Bestuur VO niet is nageleefd. Wel is vermeldingswaardig dat de herbenoeming van de heren Bottse, Overmars en Bemelmans vanuit de Gemeente Amsterdam met enige vertraging tot stand is gekomen. Om de continuïteit van de werkzaamheden van de raad van toezicht te borgen, hebben deze leden de periode van de eerste termijn tot aan de herbenoeming gefungeerd als adviseurs van de raad van toezicht met behoud van portefeuilles. Hiervan is melding gemaakt aan de Gemeente Amsterdam. Er hebben zich geen situaties voorgedaan met (potentieel) tegenstrijdig belang. De nieuwe toezichthoudende functies van de rector-bestuurder zijn gemeld en besproken in de vergadering van de raad van toezicht. Hierbij is geen sprake van ongeoorloofde vermenging van de bestuursfunctie van de rector-bestuurder met zijn toezichthoudende functies elders.

9.3 Samenstelling

De samenstelling van de raad van toezicht heeft geen wisseling ondergaan in het afgelopen jaar. In het jaar 2023 heeft de raad van toezicht bestaan uit de volgende leden:

De heer J. Overmars, benoemd in 2019, herbenoemd in 2023.

De heer Ir. A. Bottse MBA, benoemd in 2019, herbenoemd in 2023.

De heer Drs. H.A.M. Bemelmans MBA (voorzitter), benoemd in 2019, herbenoemd in 2023.

De heer Dr. R. Hayat, benoemd in 2020, herbenoembaar tweede termijn 2024.

Mevrouw Mr. M. Pe MEC, benoemd in 2021, herbenoembaar tweede termijn 2025.

Voor de nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht en de bestuurder wordt verwezen naar paragraaf 3.5.

De leden hebben allen een maatschappelijke achtergrond en inbedding, waardoor zij het onderwijsveld goed kunnen overzien. Hierdoor kent het toezicht niet alleen diepgang, maar kan de toezichtstaak ook vanuit de samenleving een brede invulling krijgen. Daarbij wordt gewerkt in overeenstemming met de Governance Code Goed Onderwijsbestuur VO. De leden van de raad van toezicht ontvangen elk een vergoeding ter hoogte van € 1.900,00 per jaar.

De Auditcommissie bestaat uit de heren Overmars en Hayat. De Werkgeverscommissie bestaat uit de heren Bottse en Bemelmans. De Onderwijscommissie bestaat uit mevrouw Pe en de heer Bottse. Naast het lidmaatschap van de leden van de raad van toezicht aan een of meerdere commissies, hebben de heren Bottse en Hayat tweemaal per jaar overleg met vertegenwoordigers van de Medezeggenschapsraad. Verslag van deze gesprekken wordt gedaan in de vergadering van de raad van toezicht.

De volgende overleggen hebben plaatsgevonden:

- De raad van toezicht is vier keer bij elkaar geweest om met de rector-bestuurder te vergaderen. De agenda voor de vergaderingen wordt opgesteld in overleg tussen de voorzitter van de raad van toezicht en de rector-bestuurder.
- De raad van toezicht is een keer bij elkaar geweest zonder rector-bestuurder in verband met de zelfevaluatie van de raad van toezicht en de mogelijke samenwerking met de Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB).
- De auditcommissie is vier keer bij elkaar geweest.
- De werkgeverscommissie is drie keer bij elkaar geweest.
- Een vertegenwoordiging van de raad van toezicht heeft twee keer overlegd met leden van de Medezeggenschapsraad.
- De individuele leden van de raad van toezicht bezoeken daarnaast op eigen initiatief de school.
- In het licht van het onderzoek naar mogelijke samenwerking met OSB heeft de voorzitter regelmatig overleg met de voorzitter van de raad van toezicht van de OSB.

9.4 Evaluatie

In 2023 is de evaluatie uitgevoerd door de raad van toezicht zelf. De raad van toezicht werkt samen in een goede sfeer, waarin collegialiteit, wederzijds vertrouwen, respect en gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid door de leden ervaren worden. Er is daardoor alle ruimte om diverse onderwerpen te bespreken vanuit verschillende invalshoeken. Er is voldoende diversiteit, er zijn verschillende competenties en er is voldoende expertise aanwezig. In het jaar 2024 zal de evaluatie worden uitgevoerd onder leiding van een externe deskundige.

9.5 Rector-bestuurder

Het contact met de bestuurder verloopt naar tevredenheid. Er is een juiste agendering op basis van een goede jaarplanning met goede vergaderstukken. Deze worden op tijd aangeleverd, zodat zorgvuldig voorbereiden mogelijk is en de raad van toezicht duidelijk haar standpunten kan formuleren. De bestuurder informeert gevraagd en ongevraagd op een zorgvuldige manier. Tevens zijn de stukken voor de leden van de raad van toezicht beschikbaar in een digitale omgeving.

Met de bestuurder zijn functioneringsgesprekken per half jaar gevoerd en een beoordelingsgesprek aan het einde van het jaar. Daarbij komt tevens de vaststelling van de bezoldiging aan de orde.

9.6 Schoolorganisatie

Op de vier vergaderingen van de raad van toezicht kwamen onder meer de volgende punten aan de orde: vaststelling van de klassenindeling inzake de regeling WNT voor 2023 en hieruit voortvloeiend de bezoldiging voor de raad van toezicht, goedkeuring jaarrekening 2022, goedkeuring bestuursverslag 2022, goedkeuring jaarplan en begroting 2024 en behandeling van de tertaalrapportages. In het najaar van 2023 is het nieuwe strategische beleidsplan (Schoolplan 2023-2026) goedgekeurd. Tevens is in open dialoog met de rector-bestuurder gesproken over frauderisico's en hoe het bestuur hierop acteert. De dienstverlening met de accountant is voor het boekjaar 2023 verlengd conform de mogelijkheden binnen de overeenkomst.

Het proces van de jaarrekeningcontrole is goed verlopen. Gedurende het proces is er afdoende afstemming tussen de medewerkers van het Ir. Lely Lyceum en de accountant. Bijzonderheden worden afgestemd en in gezamenlijkheid zijn hiervoor passende oplossingen gevonden.

De oriëntatie op een mogelijke vorm van samenwerking met de OSB is ook in 2023 een rode draad geweest in de overleggen van de raad van toezicht. Dit is gedaan op basis van het vooronderzoek dat in 2022 is uitgevoerd en de planning zoals vastgesteld in het jaar 2021. In 2023 is het haalbaarheidsonderzoek opgeleverd evenals de Fusie Effect Rapportage. Voorts heeft de raad van toezicht aandacht gehad voor de zwaarte van de werkzaamheden van de Rector-Bestuurder in de aansturing van een schoolorganisatie en parallel hieraan het onderzoek naar de eventuele samenwerking met OSB. Alsmede heeft de raad van toezicht toegezien op de formele en informele betrokkenheid van de medewerkers bij het proces met betrekking tot OSB.

9.7 Verantwoording

Bij de bespreking van begroting, tertaalrapportages en jaarrekening is telkenmale specifiek punt van aandacht geweest de wijze waarop de middelen van de school verworven, bestemd en aangewend worden. Middelen ontvangen van de ouders zijn met inachtneming van wet- en regelgeving en in overleg met de oudergeleding van de Medezeggenschapsraad vastgesteld, geïnd en besteed c.q. bestemd. Ook de overige middelen zijn rechtmatig verkregen. De bestemming en aanwending van de middelen zijn in overeenstemming met de vigerende wet- en regelgeving en inhoudelijk gericht op het realiseren van het vastgestelde beleid en van de daaruit voortvloeiende, voorgenomen activiteiten (doelmatigheid van inzet). Niet bestede middelen blijven bestemd voor de school. De raad van toezicht heeft in dat verband nadrukkelijk toegezien op beleidsrijke (meerjaren)begrotingen en op tertaalrapportages, die over de voortgang van én de aanwending van de middelen én de realisering van de voorgenomen activiteiten rapporteren. Het treasurystatuut geeft tenslotte waarborgen voor een rechtmatig omgaan met de middelen van de school. In de jaarverslagen wordt daarover verslag gedaan.

Namens de raad van toezicht,

Harrie Bemelmans
Voorzitter

Jaarrekening 2023

1. Model A: Balans per 31 december 2023, vergelijkende cijfers per 31 december 2022 na resultaatsbestemming

1 Activa	31 december 2023	31 december 2022
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	<u>1.865.739</u>	<u>1.162.563</u>
Totaal vaste activa	1.865.739	1.162.563
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	408.217	333.963
1.7 Liquide middelen	<u>3.943.475</u>	<u>4.557.638</u>
Totaal vlottende activa	4.351.692	4.891.601
Totaal activa	6.217.431	6.054.164
2 Passiva		
2.1 Eigen vermogen	2.867.864	3.246.842
2.2 Voorzieningen	756.186	906.150
2.4 Kortlopende schulden	2.593.380	1.901.172
Totaal passiva	6.217.431	6.054.164

2. Model B: Staat van Baten en Lasten jaar 2023, vergelijkende cijfers jaar 2022

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Realisatie 2022
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	13.586.740	11.856.600	12.443.074
3.2 Overige overheidsbijdragen en - subsidies	236.559	100.000	144.737
3.5 Overige baten	686.719	604.900	401.021
Totaal Baten	14.510.018	12.561.500	12.988.832
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	12.097.665	10.089.200	10.320.114
4.2 Afschrijvingen	202.640	381.600	239.304
2.3 Huisvestingslasten	783.716	789.200	681.453
4.4 Overige lasten	1.841.504	1.555.000	1.515.399
Totaal lasten	14.925.525	12.815.000	12.756.270
Saldo baten en lasten	-415.507	-253.500	232.562
5 Financiële baten en lasten	36.529	-12.000	-9.070
Resultaat	-378.978	-265.500	223.492

3. Model C: Kasstroomoverzicht jaar 2023, vergelijkende cijfers jaar 2022

(volgens de indirecte methode)

	31 december 2023	31 december 2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	-415.507	232.563
<i>Aanpassing voor:</i>		
Afschrijvingen	202.640	209.788
Waardeveranderingen	0	0
Mutaties voorzieningen	<u>-149.964</u>	<u>-312.088</u>
	52.676	-102.300
<i>Verandering in vlottende middelen:</i>		
Vorderingen	-74.254	-94.885
Effecten	0	0
Kortlopende schulden	<u>692.208</u>	<u>513.246</u>
	617.954	418.361
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	255.123	548.623
Ontvangen interest	36.529	2.531
Betaalde interest	0	-11.601
Mutaties overige financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
	36.529	-9.070
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	291.652	539.553
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-1.018.670	-426.808
Vrijval voorziening groot onderhoud t.g.v. eigen vermogen	0	420.045
Desinvesteringen in materiële vaste activa	112.854	29.516
Overige inv. in financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-905.816	22.753
Mutatie liquide middelen	-614.163	562.306
Beginstand liquide middelen	4.557.638	3.995.332
Mutatie liquide middelen	-614.163	562.306
Eindstand liquide middelen	3.943.475	4.557.638

4. Grondslagen voor de jaarrekening

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De organisatie is een stichting; de voornaamste activiteit is het geven van goed onderwijs zonder het maken van winst te beogen. De organisatie betreft Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum (hierna: Lely Lyceum). De Stichting is geregistreerd onder nummer 34109279 bij de Kamer van Koophandel. De stichting is gevestigd te Amsterdam.

Algemeen

De jaarrekening is onder de verantwoordelijkheid van het college van bestuur opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. Voor dit verslagjaar is gebruik gemaakt van XBRL (eXtensible Business Reporting Language), onderdeel van het Standard Business Reporting (SBR), de elektronische aanlevermethode van rapportages aan de overheid.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn op historische kosten gebaseerd. De jaarrekening is opgesteld in eenheden van € 1,-. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. De jaarrekening heeft betrekking op een kalenderjaar.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. In het verslag is een afzonderlijke continuïteitsparagraaf opgesteld.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Financiële Instrumenten en risicobeheersing

Valutarisico

Het Lely Lyceum opereert in Nederland en kent geen valutarisico's.

Prijsrisico

Het Lely Lyceum kent nauwelijks prijsrisico's ten aanzien van de waardering van activa.

Rente- en kasstroomrisico

Het Lely Lyceum loopt renterisico over de rentedragende kortlopende schulden. Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt Lely Lyceum risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt Lely Lyceum risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen en schulden worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

Het Lely Lyceum heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Inkomsten van de overheid zijn gegarandeerd en het liquiditeitsrisico is zeer beperkt. De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

Het Lely Lyceum heeft geen vorderingen verstrekt aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen. Tevens zijn geen leningen verstrekt aan participanten/verbonden partijen.

Het enige concrete kredietrisico dat bestaat betreft het feit dat de ouderbijdrage wettelijk gezien een vrijwillige bijdrage is waardoor deze vordering niet afgedwongen kan worden. Het risico bestaat dat gefactureerde ouderbijdragen niet geïnd zullen worden. Ook op grond van slechte financiële situaties van ouders kan formele kwijtschelding worden aangevraagd. Om het risico te minimaliseren wordt de mogelijkheid geboden om gespreid te betalen en wordt twee keer per jaar herinnerd. Indien nodig wordt een voorziening oninbaarheid gevormd om dit risico te mitigeren.

Liquiditeitsrisico

Voor zover noodzakelijk worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten. Gezien de hoogte van de liquiditeiten loopt het Lely Lyceum op korte termijn geen groot liquiditeitsrisico. Het Lely Lyceum is goed in staat om aan haar directe verplichtingen te voldoen.

Balanswaardering

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Personele voorzieningen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: overige vorderingen, geldmiddelen en overige financiële verplichtingen. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Materiële vaste activa

De waardering vindt plaats op basis van de aanschafwaarde verminderd met de lineaire afschrijvingen over het verstreken gedeelte van de economische levensduur.

De activeringsgrens voor inventaris en apparatuur bedraagt € 1.000. Aanschaffingen beneden de € 1.000 worden rechtstreeks ten laste van de exploitatierekening geboekt.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

<i>Artikelgroep</i>	<i>Omschrijving artikel</i>	<i>Afschrijvingstermijn in jaren</i>
1	computerapparatuur, software en ICT-systemen	3-5
2	Audiovisuele apparatuur	5
3	Huishoudelijke apparatuur	10
4	Kantoormeubilair	10
5	Overige	10
6	Schoolmeubilair	15
7	Inrichting vaklokalen	15
8	Verbouwingen	25
9	Gebouwen en terreinen (groot onderhoud)	10-25

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen, die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Financiële vaste activa

Obligaties worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De waardering geschiedt tegen geamortiseerde kostprijs. Baten en lasten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt, zodra de beleggingen worden verkocht of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van overige vorderingen zijn beschreven onder het hoofd financiële instrumenten. Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van maximaal 1 Jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde. De liquide middelen zijn per direct opeisbaar.

Eigen vermogen

In het eigen vermogen wordt een onderscheid gemaakt tussen algemene reserves en bestemmingsreserves.

De opgebouwde algemene reserve presenteert het gedeelte van het eigen vermogen, waarover het Lely Lyceum zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan beschikken voor het doel waarvoor de organisatie is opgericht. De algemene reserve bestaat uit publieke middelen.

De algemene reserve dient ter afdekking van:

- financiële risico's op het personele vlak. Voorbeelden hiervan zijn fluctuaties in de formatie, frictiegelden, kosten van vervanging bij ziekte en ontwikkeling van beleid met betrekking tot functiemix.
- investeringen in onderwijsvernieuwingen
- aanpassingen in huisvestingsbeleid

Het deel van het eigen vermogen dat is afgezonderd, omdat daaraan vanwege het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangegeven, wordt aangemerkt als bestemmingsreserves. Dit betreft opgebouwde reserves uit publieke middelen en niet-publieke middelen. De niet-publieke middelen kunnen worden beschouwd als private middelen.

De bestemmingsreserve niet-publieke middelen betreft in het verleden opgebouwde reserves ten behoeve van:

- opbouw reserves ten behoeve van Reizenfonds
- opbouw reserves ten behoeve van extra curriculaire en buitenschoolse activiteiten.

De publieke bestemmingsreserve is gereserveerd voor:

- onderwijsinnovatie en strategieontwikkeling. Deze bestemmingsreserve is gevormd bij de start van het huidige Schoolplan (2018) voor de betreffende looptijd (verlengd tot en met juli 2023). Evaluatie van het behoud van deze bestemmingsreserve vindt plaats na het vaststellen van het nieuwe Schoolplan en in relatie tot het nieuwe risicomanagementbeleid.
- NPO (met ingang van 2021). Dit betreffen de middelen die in de jaren 2021 tot en met 2023 zijn ontvangen en nog niet zijn besteed. Deze middelen worden in het schooljaar 2023/2024 ingezet passend binnen de doelstellingen van de menukaart zoals deze voor de subsidie NPO landelijk is ontwikkeld.
- Collectieve werkdrukmiddelen (met ingang van 2022). Deze bestemmingsreserve is gevormd naar aanleiding van de afspraken in de cao 2022/2023. Omdat de middelen laat in het jaar zijn afgesproken en uitbetaald heeft besteding binnen de gewenste kaders niet plaats kunnen vinden. In 2023 zijn deze middelen tevens niet volledig benut. Aanvullende afspraken hieromtrent worden met het personeel gemaakt.
- Passend onderwijs (met ingang van 2022). Deze bestemmingsreserve is gevormd van ondersteuningsmiddelen die, in overeenstemming met afspraken met het samenwerkingsverband, mogen worden besteed in de jaren 2023 tot en met 2027.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die een gevolg is van een gebeurtenis in het verleden en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

De voorzieningen zijn opgebouwd uit:

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen en is gevormd om de kosten van toekomstige jubileumuitkeringen gespreid ten laste van het resultaat te kunnen brengen. De voorziening is berekend door per personeelslid te bepalen wanneer een recht op jubileumgratificatie ontstaat. De basis is het huidige salaris van de personeelsleden. Tevens wordt rekening gehouden met de verwachte blijf kans van het personeel. Deze voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde.

Voorziening persoonlijk budget

De voorziening persoonlijk budget is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van door onderwijspersoneel gespaard verlof uit het persoonlijk budget. Deze voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor verplichtingen op grond van RJ 271.025 voor personeelsleden die per balansdatum ziek zijn en waarvan de verwachting is dat de ziekte blijvend is, bij uitstroming in de WIA of in geval van geen verlenging tijdelijke aanstelling. Per medewerker is bepaald wat de verwachting is van de duur van de ziekte. Voor het eerste ziektejaar is 100% voorzien en voor het tweede ziektejaar is gerekend met 70% doorbetalen van het loon. Deze voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld is opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van oud-personeelsleden die per balansdatum een WW-uitkering genoten. De uitgangspunten voor het bepalen van het recht op de aanvraag van een uitkering zijn bepaald door het UWV en WW+. Afhankelijk van de omvang en duur van het uitkeringsrecht wordt al dan niet een voorziening getroffen. Deze voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening transitievergoeding

De voorziening transitievergoeding is opgenomen voor die medewerkers, die naar verwachting onvrijwillig uit dienst gaan. De omvang van de voorziening wordt bepaald door het opgebouwde recht aan transitievergoeding per medewerker. Deze voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële Instrumenten.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiële exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft (in het jaar van toewijzing) volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Niet-geormerkte OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten. De niet bestede niet-geormerkte OCW-subsidies worden op uitzondering verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) indien er een afgebakend bestedingsplan is opgesteld waarmee expliciet kan worden aangetoond dat de middelen in de toekomst worden aangewend.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening-clausule heeft) worden naar rato van de voortgang (%) van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geormerkte OCW-subsidies (G2-doelsubsidies met verrekening-clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de werkelijke subsidiabele lasten komen (naar rato van de aan het verslagjaar toe te rekenen werkelijke subsidiabele uitgaven). Niet bestede middelen worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord als schuld aan het Ministerie van OCW onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen op balansdatum (terugvordering door Ministerie OCW).

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen: lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Op grond van de Nederlandse pensioenwet worden de Nederlandse regelingen primair volgens een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" in deze jaarrekening verwerkt. In deze benadering wordt de verplichting voortvloeiende uit een door de rechtspersoon gedane pensioentoezegging gebaseerd op de financieringsafspraken zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen het Lely Lyceum en pensioenuitvoerder.

Het Lely Lyceum heeft de verplichtingen inzake de pensioenrechten van haar personeel ondergebracht bij stichting Pensioenfonds ABP. Het Lely Lyceum betaalt hiervoor premies, waarvan 2/3 door de werkgever wordt betaald en 1/3 door de werknemer. Om de pensioenen (gedeeltelijk) te kunnen indexeren, moet de beleidsdekkingsgraad minimaal 110% zijn, voor volledige indexatie moet de beleidsdekkingsgraad 128% zijn. De beleidsdekkingsgraad was per 31 december 2023 110,5% (2022 110,9%).

Het Lely Lyceum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Lely Lyceum heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa, Indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Het Lely Lyceum houdt geen vreemde valuta aan. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Het Lely Lyceum kent geen transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zoals financiële leasing.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

5. Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

VA Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa	Aanschafprijs		Afschrijving cumulatief		Boekwaarde		Investering		Overige mutaties		Desinvestering		Afschrijving desinvestering		Aanschafprijfschrijving cumulati		Boekwaarde	
	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023
1.2.1 Gebouwen en terreinen	441.821	35.132	406.689	584.072	-	-	36.664	-	1.025.893	71.796	-	-	1.025.893	71.796	-	-	954.097	-
1.2.2 Inventaris en apparatuur	2.702.476	2.203.366	499.110	300.991	-	-	99.543	-	3.003.467	2.296.909	-	-	3.003.467	2.296.909	-	-	706.558	-
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmid	388.741	244.831	143.910	119.832	-	-	72.433	-	508.573	317.264	-	-	508.573	317.264	-	-	191.309	-
1.2.4 Activa in uitvoering	112.854	-	112.854	13.775	-	-	112.854	-	13.775	-	-	-	13.775	-	-	-	13.775	-
Materiële vaste activa	3.645.892	2.483.329	1.162.563	1.018.670	112.854	112.854	202.640	-	4.551.708	2.685.969	-	-	4.551.708	2.685.969	-	-	1.865.739	-

VV Voorraden & Vorderingen

1.5	Vorderingen	31-12-2023	31-12-2022
1.5.6	Debiteuren	4.203	34.808
1.5.7	Overige vorderingen	-	50.202
1.5.8	Belastingen	48.441	
1.5.9	Overlopende activa	355.573	248.953
		408.217	333.963

LM Liquide Middelen

1.7	Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
1.7.1	Kasmiddelen	583	22
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	3.942.892	4.557.616
		3.943.475	4.557.638

EV Eigen Vermogen

2.1 Eigen vermogen	2.1.1 Algemene reserve	2.1.1 Bestemmings-reserve publiek	2.1.2 Bestemmings-reserve privaat	Totaal
Stand per 31 december 2021	1.553.152	598.970	451.183	2.603.305
Resultaat	-271.128	513.168	-18.548	223.492
Overige mutaties	420.045	-	-	420.045
	148.917	513.168	-18.548	643.537
Stand per 31 december 2022	1.702.069	1.112.138	432.635	3.246.842
Resultaat	-385.094	58.295	-52.179	-378.978
Overige mutatie	-	-	-	-
	-385.094	58.295	-52.179	-378.978
Stand per 31 december 2023	1.316.975	1.170.433	380.456	2.867.864

2.2.1 Bestemmingsreserve publiek	2.2.1 Onderwijsinnovatie	2.2.2 NPO	2.2.3 Werkdruk-middelen collectief	2.2.4 Samenwerkings-verband	Totaal
Stand per 31 december 2021	300.544	298.426	-	-	598.970
Resultaat	-	247.971	160.975	104.222	408.946
Overige mutaties	-	-	-	-	-
	-	247.971	160.975	104.222	247.971
Stand per 31 december 2022	300.544	546.397	160.975	104.222	1.112.138
Resultaat	-	-38.751	136.167	-39.121	58.295
Overige mutaties	-	-	-	-	-
	-	-38.751	136.167	-39.121	58.295
Stand per 31 december 2023	300.544	507.646	297.142	65.101	1.170.433

VL Voorzieningen Llschulden

	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2023	Kortlopend deel <1 jaar	Langlopend deel >1 jaar
2.2 Voorzieningen	906.150	237.538	328.917	58.585	756.186	352.266	403.920
2.2.1 Personele voorzieningen	906.150	237.538	328.917	58.585	756.186	352.266	403.920
Uitsplitsing:							
2.2.1.1 Personeelsvoorziening jubileumkosten	63.230	29.934	9.017	-	84.147	9.840	74.307
2.2.1.2 Personeelsvoorziening persoonlijk budget	284.858	72.912	18.141	-	339.629	85.084	254.545
2.2.1.3 Personeelsvoorziening langdurig zieken	150.744	16.667	122.967	-	44.444	44.444	-
2.2.1.4 Personeelsvoorziening wachtgeld	94.586	30.320	27.455	-	97.451	56.062	41.389
2.2.1.5 Personeelsvoorziening transitievergoeding	48.297	24.787	4.500	58.585	10.000	10.000	-
2.2.1.5 Personeelsvoorziening RVU	264.435	62.918	146.837	-	180.516	146.837	33.679
Voorzieningen	906.150	237.538	328.917	58.585	756.186	352.266	403.920

KS Kortlopende schulden

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2023	31-12-2022
2.4.3	Crediteuren	256.787	286.798
2.4.5	Schulden aan gemeente en GRen	72.432	98.621
2.4.8	Belastingen en premies sociale verzekeringen	501.430	400.023
2.4.9	Schulden terzake van pensioenen	148.739	138.632
2.4.10	Vooruitontvangen subsidies OCW	716.388	111.461
2.4.11	Vakantiegeld en -dagen	390.990	327.773
2.4.12	Overige kortlopende schulden	132.553	306.589
2.4.13	Overlopende passiva	374.061	231.274
		2.593.380	1.901.171

6. Model G Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Lerarenbeurs	ABL-TINS 366947	19-6-2022	Ja
Lerarenbeurs	ABL-TINS 368196	19-6-2022	Ja
Lerarenbeurs	ABL-TINS 368399	19-6-2022	Ja
Lerarenbeurs	ABL-TINS 364550	19-6-2022	Ja
Lerarenbeurs	ABL-TINS 368845	19-6-2022	Ja
Lerarenbeurs	ABL-TINS-390231	20-6-2023	Onderhanden
Lerarenbeurs	ABL-TINS-387279	20-6-2023	Onderhanden
Lerarenbeurs	ABL-TINS-	20-6-2023	Onderhanden
Doorstroomprogramma PO/VO	DPOVO21207	27-7-2021	Ja
Doorstroomprogramma PO/VO	DPOVO22195	28-7-2022	Onderhanden
Doorstroomprogramma PO/VO	DPOVO23229	14-9-2023	Onderhanden
Basisvaardigheden	VBV23-VO-5274	31-5-2023	Onderhanden
Vrijroosteren Leraren	VRL23033	10-7-2023	Onderhanden
School- en Omgeving	RSO-23521	29-9-2023	Onderhanden
Structureel voorkomen onnodig zittenblijven vo 2021-2023	VOZ23142	1-6-2023	Ja
Zij-instroom	1/264/39976	1-11-2021	Ja

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten	Saldo per 1 januari	Ontvangen in	Subsidiabele kosten	Te verrekenen per 31 december
	Kenmerk	Datum							

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten	Saldo per 1 januari	Ontvangen in	Subsidiabele kosten	Saldo per 31 december
	Kenmerk	Datum							

7. Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van Baten en Lasten

B Baten

3.1	Rijksbijdragen	31-12-2023	31-12-2022
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	9.747.861	8.869.261
3.1.2	Overige subsidies OCW	3.540.624	3.242.053
3.1.3	Af: inkomensoverdrachten		-
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SW ¹	298.255	331.760
		13.586.740	12.443.074
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	31-12-2023	31-12-2022
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	236.559	144.737
		236.559	144.737
3.5	Overige baten	31-12-2023	31-12-2022
3.5.1	Verhuur	5.782	2.154
3.5.5	Ouderbijdragen	171.746	200.619
3.5.6	Overige	509.191	198.248
		686.719	401.021

LA Lasten

4.1	Personeelslasten	31-12-2023	31-12-2022
4.1.1	Lonen en salarissen	10.932.235	9.156.400
4.1.2	Overige personele lasten	1.265.915	1.215.895
4.1.3	Af: uitkeringen	-100.485	-52.181
		12.097.665	10.320.114
	Uitsplitsing:		
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	8.615.098	7.090.644
4.1.1.2	Sociale lasten	1.149.933	953.376
4.1.1.3	Pensioenpremies	1.167.203	1.112.380
	<i>Lonen en salarissen</i>	<i>10.932.235</i>	<i>9.156.400</i>
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	-99.614	165.374
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	850.944	731.224
4.1.2.3	Overig	514.585	319.297
	<i>Overige personele lasten</i>	<i>1.265.915</i>	<i>1.215.895</i>
	Aantal FTE ultimo boekjaar	122,32	110,22
	Aantal medewerkers ultimo boekjaar	160	146
4.2	Afschrijvingen	31-12-2023	31-12-2022
4.2.1	Materiële vaste activa	202.640	239.304
		202.640	239.304
4.3	Huisvestingslasten	31-12-2023	31-12-2022
4.3.3	Onderhoud	135.003	121.798
4.3.4	Energie en water	367.520	271.942
4.3.5	Schoonmaakkosten	201.627	219.418
4.3.6	Heffingen	32.753	25.775
4.3.8	Overige	46.812	42.520
		783.716	681.453

4.4	Overige lasten	31-12-2023	31-12-2022
4.4.1	Administratie en beheerslasten	556.285	442.957
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	598.193	622.953
4.4.4	Overige	687.027	449.489
		<u>1.841.504</u>	<u>1.515.399</u>
	Specificatie honorarium	31-12-2023	31-12-2022
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	40.247	36.381
4.4.1.2	Andere controleopdrachten	-	-
4.4.1.3	Fiscale adviezen	-	-
4.4.1.4	Andere niet-controlediensten	1.165	-
		<u>41.412</u>	<u>36.381</u>
5	Financiële baten en lasten	31-12-2023	31-12-2022
5.1	Rentebaten	36.529	2.531
5.4	Overige opbrengsten fin. vaste activa en effecten	-	-
5.5	Rentelasten	-	-11.601
		<u>36.529</u>	<u>-9.070</u>

8. Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2022	Resultaat jaar 2022		Art 2:403 BW	Deelnam e %	Consolidatie
					EUR	EUR			
Vereniging Samenwerkingsverband VO Amsterdam	Stichting	Amsterdam	Overig	8.803.934 (*)	-2.891.677 (*)	Nee	Nee	3,8%	Nee

Stichting Verzeker je Toekomst	Stichting	Amsterdam	Overig	2.284 (*)	nihil (*)	Nee	Nee	33%	Nee
--------------------------------	-----------	-----------	--------	-----------	-----------	-----	-----	-----	-----

1. Vereniging Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam

Bij het samenwerkingsverband zijn de besturen aangesloten van alle VO- en VSO scholen met vestigingsplaats Amsterdam.

De besturen werken samen bij de vormgeving van Passend onderwijs. De besturen hebben gekozen voor een vereniging als bestuursvorm van het nieuwe samenwerkingsverband. De vereniging is 30 september 2013 opgericht.

De vereniging heeft als doel:

- het vormen en in stand houden van een regionaal samenwerkingsverband in de zin van artikel 17a lid 2 Wet op het voortgezet onderwijs
- het realiseren van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen, en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen

2. Stichting Verzeker je Toekomst Amsterdam Zuidoost

De stichting is opgericht op 4 september 1996. De drie scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam Zuidoost nemen deel in de stichting, te weten:

- Bindelmeer College;
- Open Schoolgemeenschap Bijlmer;
- Lely Lyceum.

De stichting stelt zich tot doel bij te dragen aan het met succes doorlopen van leerlingen van voortgezet onderwijs in Amsterdam Zuidoost en het zich met succes kunnen manifesteren van leerlingen op de arbeidsmarkt en in een multiculturele samenleving. De stichting organiseert en ondersteunt daartoe activiteiten die bijdragen aan een krachtige leeromgeving van leerlingen in het voortgezet onderwijs in Amsterdam Zuidoost.

(*) De jaarrekening 2023 is nog niet beschikbaar. De cijfers 2022 zijn verwerkt.

9. WNT-verantwoording 2023 Ir. Lely Lyceum

De WNT is van toepassing op Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum. Het voor Ir. Lely Lyceum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 159.000 (klasse C). Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het Ir. Lely Lyceum toepassing zijnde regelgeving: bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	J. Rijlaarsdam
Functiegegevens	Rector-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 136.610
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.208
<i>Subtotaal</i>	€ 158.840
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 159.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	158.840
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	J. Rijlaarsdam
Functiegegevens	Rector-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 136.525
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.408
<i>Subtotaal</i>	€ 158.933
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 154.000
Bezoldiging	€ 158.933
Er is sprake van een overschrijding van het bezoldigingsmaximum voor een bedrag van € 4.993. Deze overschrijding wordt verklaard als gevolg van bezoldigingscomponenten die op grond van art 3 lid 2 Uitvoeringsregeling WNT aan een eerder kalenderjaar toegerekend kunnen worden.	

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023	
Naam topfunctionaris	Functie
De heer drs. H. Bemelmans MBA	Voorzitter
Mevrouw mr. M. Pe	Lid
De heer ir. A. Bottse MBA	Lid
De heer J. Overmars	Lid
De heer dr. R. Hayat	Lid

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

10. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Overige lopende meerjarencontracten:

	Looptijd	Jaarbedrag	Inhoud
Iddink	01.03.2023 - 31.07.2026 (*)	€ 754.000	Leermiddelen
Engie	01.01.2024 – 31.12.2024	€ 293.000	Levering elektriciteit en gas
Engie	01.01.2025 – 31.12.2025	€ 244.000	Levering elektriciteit en gas
Konica Minolta	01.01.2020 – 31.12.2025	€ 13.000	Huur kantoor machines
Konica Minolta	01.09.2020 – 31.12.2025	€ 17.000	Huur repromachines
Succes Schoonmaak	01.08.2019 – 01.08.2022 (*)	€ 155.000	Schoonmaak

(*) mogelijkheid tot stilzwijgende verlenging voor twee jaren

Subsidie School en Omgeving

Op 5 december 2022 is de subsidie School en Omgeving toegekend op coalitieniveau met Openbare Scholengemeenschap Bijlmer als penvoerder voor de periode augustus 2022 tot en met juli 2023. De looptijd van de subsidie is verlengd tot en met december 2023. De totale subsidie bedraagt € 232.730, hiervan is € 19.516 in 2022 besteed en als bate verantwoord. Het resterende bedrag van € 213.214 is besteed en verantwoord in 2023.

Met ingang van 2024 is er een nieuwe subsidieregeling School en Omgeving ingegaan met een looptijd van januari 2024 tot en met juli 2025. De beschikking wordt nu, in tegenstelling tot de vorige subsidieregeling per school toegewezen, waardoor deze subsidie vanaf januari 2024 rechtstreeks verkregen wordt van OC&W en verwerkt wordt als rijksbijdragen. Daarnaast is deze opgenomen als G1 subsidie.

Gevelrenovatie

In de zomer is de school gestart met het renoveren van een deel van de gevel. De vorige renovatie is in 2013 geweest, gemiddeld kent de gevelbouw een levensduur van 20 jaar. Echter is het noodzakelijk gebleken deze renovatie eerder te starten. Hierdoor zijn wij ook gestart met een juridische procedure in het najaar van 2023 wat zal leiden tot dagvaardiging in 2024.. Mocht deze procedure niet succesvol zijn dan hebben we hiervoor ook een subsidie aangevraagd in verband met constructiefout.

11. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van invloed zijn op de financiële overzichten zoals deze in de jaarrekening zijn opgenomen.

Overige gegevens

1. Bestemming exploitatiesaldo 2023

Het positieve exploitatieresultaat is als volgt verwerkt:

Bestemming exploitatiesaldo 2023

Algemene reserve	-385.094
Bestemmingsreserve publiek (onderwijsinnovatie)	-
Bestemmingsreserve (collectief deel werkdrukmiddel)	136.167
Bestemmingsreserve publiek (NPO)	-38.751
Bestemmingsreserve Samenwerkingsverband	-39.121
Bestemmingsreserve privaat	<u>-52.179</u>
Totaal exploitatieresultaat 2023	-378.978

2. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons goedkeurend oordeel inzake het getrouwe beeld en ons afkeurend oordeel inzake de rechtmatigheid

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- wordt, vanwege het belang van de bestedingen beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons afkeurend oordeel inzake de rechtmatigheid', niet voldaan aan de vereisten van rechtmatigheid. De in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 zijn niet rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel inzake het getrouwe beeld van de jaarrekening

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Koolhovenstraat 11
3772 MT Barneveld
Postbus 272
3770 AG Barneveld

T (0342) 40 85 08
F (0342) 40 81 41
barneveld@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

De basis voor ons afkeurend oordeel inzake de rechtmatigheid

In het boekjaar is de regelgeving met betrekking tot Europese aanbesteding niet geheel nageleefd. Een levering die boven het drempelbedrag van de Europese aanbesteding kwam, is niet Europees aanbesteed.

Ons afkeurend oordeel inzake de financiële rechtmatigheid is tevens gebaseerd op het in het oordeel inzake de jaarrekening benoemde en door ons toegepaste wettelijke kader van de controle en onafhankelijkheid.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons afkeurend oordeel inzake de rechtmatigheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling¹ te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

---

¹

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Barneveld, 26 juni 2024

Van Ree Accountants

Digitaal ondertekend met Hix door
M.A. Rozendaal RA
op 27-06-2024 10:39
VAN REE ACCOUNTANTS
vanaf 11 x .x.x.32

M.A. Rozendaal RA

3. Gegevens over de rechtspersoon

Naam instelling Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum
Bestuursnummer 41063
KvK-nummer 34109279

Adres Ravenswaaipad 3
Postadres Ravenswaaipad 3
Postcode / Plaats 1106 AW Amsterdam
Telefoon 020-5633050
E-mail info@lelylyceum.nl
Website www.lelylyceum.nl

Contactpersoon J. Rijlaarsdam
Telefoon 020-5633050
E-mail info@lelylyceum.nl

Brin	Naam	Sector
21FF	Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum	VO